



Værsgo!

Det er dansk - bind 1



Impressum

Værsgo!

Det er dansk – bind 1

Herausgeber

Institut für Qualitätsentwicklung an Schulen Schleswig-Holstein (IQSH)

Dr. Gesa Ramm, Direktorin

Schreberweg 5, 24119 Kronshagen

<http://www.iqsh.schleswig-holstein.de>

https://twitter.com/_IQSH

Mit freundlicher Unterstützung des Ministeriums für Allgemeine und Berufliche Bildung, Wissenschaft, Forschung und Kultur (MBWFK), Brunswiker Straße 16 – 22, 24105 Kiel



Bestellungen

Onlineshop: <https://publikationen.iqsh.de/>

Tel.: +49 (0)431 5403-148

Fax: +49 (0)431 988-6230-200

E-Mail: publikationen@iqsh.landsh.de

Autorinnen

Renate Jacob, Lena Prenzler

Gestaltung

Stamp Media im Medienhaus Kiel, Ringstraße 19, 24114 Kiel, www.stamp-media.de

Lektorat

Torsten Storm Johannsen Voss, Flensburg

Lektorat Lautschrift

Dr. Lisa Tulaja, Hamburg

Zeichnungen

Henning Rossen, Aabenraa

Tonstudio

Jam Studio, Mergenthalerstraße 8, 24941 Flensburg

Die nummerierten Hördateien stehen im IQSH-Fachportal Dänisch unter "Materialien und Links" / "Det er dansk" als Download zur Verfügung: go.iqsh.de/daenisch.

Publikationsmanagement

Nadine Dobbratz-Diebel, Petra Haars, Stefanie Pape

Druck

Schmidt & Klaunig GmbH, Ringstraße 19, 24114 Kiel

Druck auf FSC-zertifiziertem Papier

© IQSH Korrigierter Nachdruck der Ausgabe von August 2022

Alle Rechte vorbehalten. Nachdruck, auch auszugsweise, nur mit schriftlicher Genehmigung des Herausgebers.

Auflage Aug 22 Sep 23

Auflagenhöhe 1.000 1.000

Best.-Nr. **07/2022**

Das IQSH ist laut Satzung eine dem Bildungsministerium unmittelbar nachgeordnete, nicht rechtsfähige Anstalt des öffentlichen Rechts.

Alle Rechte vorbehalten. Nachdruck, auch auszugsweise, nur mit schriftlicher Genehmigung des Herausgebers.

Die digital zur Verfügung gestellte Broschüre darf zudem nicht als Download auf eigenen Websites oder Schulservern gespeichert werden. Wenn auf diese Broschüre verwiesen werden soll, muss stattdessen auf den PDF-Download des Werkes im IQSH-Onlineshop unter <https://publikationen.iqsh.de/> verlinkt werden.

Værsgo!

Det er dansk - bind 1

Navn: _____

Skole: _____

Klasse: _____

Vorwort

Das vollständig überarbeitete und auf die aktuellen schleswig-holsteinischen Fachanforderungen Dänisch abgestimmte Lehrwerk **Værsgo! Det er dansk – bind 1** und **Vi ses! Det er dansk – bind 2** mit jeweils begleitenden Wortschatzheften (**Glosehæfter**) orientiert sich an den Niveaustufen A1 – A2 des Gemeinsamen europäischen Referenzrahmens für Sprachen. Es ist als Sprachlehrgang und interkultureller Zugang für den eineinhalb- bis zweijährigen Einsatz im neubeginnenden Dänischunterricht in der Sekundarstufe II an allen Schularten gedacht.

Das mittlerweile traditionsreiche Lehrwerk wird durch Ressourcen des IQSH finanziert und dient aus Mangel an vorhandenem Unterrichtsmaterial durch Schulbuchverlage für den Spätbeginn im Fach Dänisch gleichzeitig der Fortbildung und Orientierung von Dänischlehrkräften im Hinblick auf die Umsetzung von Vorgaben der Fachanforderungen.

Das Lehrwerk beruht in Teilen auf der mehrfach leicht überarbeiteten Vorgängerversion **Det er dansk – Lærebog** und **Det er dansk – Øvebog** aus dem Jahr 2002 (Dieter Brandt, Jürgen Hansen, Renate Jacob, Karin Vierecke), die damals von der Europäischen Union im Rahmen eines Sokrates-Projekts gefördert und vom IPTS/IQSH herausgegeben wurde. Dieser Vorgänger beruhte wiederum auf der ursprünglich in einem IPTS-Arbeitskreis erarbeiteten Fassung **Det er dansk 1** und **Det er dansk 2** von 1990 und 1991 (Dieter Brandt, Elin Fredsted, Bernd Guhl, Jürgen Hansen, Wulf Lutz, Karin Vierecke). Auch die Vorgängerversionen waren aus der schulischen Praxis heraus entstanden und zu ihrer Zeit auf die jeweils geltenden curricularen Voraussetzungen abgestimmt.

Geblieden sind in dieser Neubearbeitung einige bewährte Text- und Übungsteile in neuer Sortierung. Ganz neu sind insbesondere durchgängige Hauptfiguren im Verlauf des Lehrwerks, die Dänisch aus unterschiedlichen Perspektiven als Nachbarsprache erleben und anwenden, sowie der Fokus auf Aussprache und Mündlichkeit mit vielen Möglichkeiten des Nachsprechens und Sprechens (insbesondere in Band 1, in Band 2 abnehmend), mit phonetischer Umschrift in den Wörterlisten und als Überblicke in jeder Lektion. Dabei sind die dänischen Laute der Ausgangspunkt, nicht die Rechtschreibung. Neu sind auch der grundlegende Ansatz, Grammatik und Wortschatz mit Bezug auf die Wort-, Satz- und Textebene funktional zu verbinden, sowie individuelle Überprüfungsmöglichkeiten des Gelernten am Ende jeder Lektion. Vorschläge für das individuelle Sammeln und Sortieren von sprachlichem und interkulturell relevantem Material finden sich ebenfalls am Ende jeder Lektion.

Kompetenzentwicklung, Anwendung der Sprache und Sprachbewusstheit werden in der Zielgruppe der Oberstufenschülerinnen und -schüler von Beginn an durch dänische Unterrichtssprache mit einfachen dänischen Erklärungen von Sprachfunktionen und durch *Stilladsering* (*Scaffolding*) unterstützt, um einen Ausgleich zwischen dem altersgemäß hohen Abstraktionsvermögen und dem niedrigen Stand der dänischen Sprachkenntnisse zu schaffen. Dabei wird auf die Themenbereiche der Fachanforderungen sowie auf das Unterrichtsgeschehen selbst Bezug genommen. Rezeption und Sprachproduktion sowie alle Kompetenzbereiche werden von Anfang an in Verbindung miteinander gefördert.

Die zwei Bände **Værsgo! Det er dansk – bind 1** und **Vi ses! Det er dansk – bind 2** unterscheiden sich insofern als eine stetige Entwicklung von der Mündlichkeit zu immer mehr Schriftlichkeit angelegt ist. Das neue Konzept ist ebenfalls darauf abgestimmt, die vielen existierenden Kontakte

von Dänischlernenden mit schulischen Austauschgruppen in Dänemark zu unterstützen und damit einen Beitrag zu speziellen Erfordernissen für das Erlernen der Nachbarsprache zu leisten. Das Lehrwerk geht von vorhandener Mehrsprachigkeit in individuell unterschiedlicher Ausprägung aus, sowohl regional im mehr oder weniger grenznahen Bereich als auch durch bereits vorhandene schulische Fremdsprachenlernerfahrung in den höheren Jahrgangsstufen. Durch Wahlmöglichkeiten und Offenheit bei den Aufgabenstellungen können Schülerinnen und Schüler sich an autonome Lernformen in der neuen Sprache gewöhnen, die besonders für Kontakte ins Nachbarland förderlich sind.

Entgegen den deutschen Rechtschreibregeln sind im Deutschen verwendete Anführungszeichen zur Vereinheitlichung ebenfalls oben gesetzt, so wie im Dänischen.

Unser Dank gilt der Abteilung Skandinavistik am ISFAS der Christian-Albrechts-Universität zu Kiel für die Vernetzung und Beratung, insbesondere im Bereich Aussprache an Dr. Lisa Tulaja und Prof. Dr. Steffen Höder sowie für die sprachliche Durchsicht an Torsten Storm Johannsen Voss.















Ein Zeichner hat sich auf die Figuren und Situationen im Lehrwerk eingelassen. Dafür geht unser Dank an Henning Rossen, der deren bildliche Darstellung sowie die der Symbole aus dänischer Perspektive übernommen hat.












Dem Jam Studio in Flensburg danken wir für die Produktion der Hördateien. Bei den einzelnen Sprecherinnen und Sprechern bedanken wir uns. Ihre Namen sind bei den Hördateien vermerkt, die im Fachportal Dänisch (go.iqsh.de/daenisch) unter "Materialien und Links" / "Det er dansk" als Download zur Verfügung stehen.

Renate Jacob und Lena Prenzler

Kronshagen, August 2022

Bomærker (Symbole)

	lytte (<i>hören</i>)
	tale (<i>sprechen, vortragen, nachsprechen</i>)
	udtale (<i>aussprechen</i>)
	læse (<i>lesen</i>)
	skitsere (<i>einsetzen, ausfüllen, Entwurf schreiben, zeichnen</i>)
	skrive (<i>Text schreiben</i>)
	farvelægge (<i>anmalen</i>)
	mediere (<i>sprachmitteln</i>)
	sprogrikker (<i>Sprachspielsteine</i>)
	se (<i>ansehen</i>)
	fugleperspektiv (<i>Vogelperspektive</i>)
	tænke (<i>nachdenken</i>)
	regne (<i>rechnen</i>)
	digitalt (<i>digital</i>)

	to og to sammen (<i>zu zweit</i>)
	i grupper (<i>in Gruppen, in der Klasse</i>)
	rollespil (<i>Rollenspiel</i>)
	musik (<i>singen, Lied anhören</i>)
	fysisk aktivitet (<i>körperliche Aktivität</i>)
	ros (<i>Lob</i>)
	ris (<i>Kritik</i>)
	projekt (<i>Projekt in der Klasse</i>)
	det har du lært (<i>Selbsteinschätzung</i>)
	sprogsamlere (<i>der Sprachsammler / die Sprachsammlerin</i>)
	sprogeksperten (<i>der Sprachexperte / die Sprachexpertin</i>)

INDHOLD

LEKTION 1 – Hej!

	Emner	Sprog	Side
1 – A	<ul style="list-style-type: none">• Danmark	– ja og nej	12
1 – B	<ul style="list-style-type: none">• Hvem er det?• Hvad forbinder de med Danmark?		14
1 – C		– tal fra 1 til 10	15
1 – D	<ul style="list-style-type: none">• Hvad hedder de?• Samtale på Rønmø• Vesterhavet	– præsentation af personer	16
1 – UDTALE		– [v] [ð] [ʌ]	18
1 – E		– det danske alfabet – stave til og skrive ord – spørgsmål og svar – udtale ord	19
1 – ORD OG SÆTNINGER		– personlige pronominer – retskrivning – imperativ – modalverb plus infinitiv – præsens	22
1 – F	<ul style="list-style-type: none">• Et interview		26
1 – DET HAR DU LÆRT OG EKSTRANUMRE			28

LEKTION 2 – Hvad er det?

	Emner	Sprog	Side
2 – A	<ul style="list-style-type: none">• Se på ting• Hvad er det?		30
2 – B	<ul style="list-style-type: none">• Hvor er det?		33
2 – ORD OG SÆTNINGER (1)		– substantiver – ubestemt og bestemt artikel	35
2 – C	<ul style="list-style-type: none">• Min blyant er væk!		36

	Emner	Sprog	Side
2 – ORD OG SÆTNINGER (2)		– pronominer for ting – spørgsmål og svar	37
2 – D		– tal fra 11-40	38
2 – E	• Ting i klasseværelset	– spørgsmål og svar	39
2 – ORD OG SÆTNINGER (3)		– ubestemt pluralis	40
2 – F	• Et klasseværelse i Danmark	– beskrivelse – mediering på tysk	41
2 – UDTALE		– [b] [d] [g]	43
2 – G	• Et klasseværelse i Tyskland	– beskrivelse – ros og ris	44
2 – DET HAR DU LÆRT OG EKSTRANUMRE			46

LEKTION 3 – Velkommen til!

	Emner	Sprog	Side
3 – A	• Sprog • Hvor har du boet?		47
3 – B	• En ny elev		49
3 – C	• I køkkenet og i stuen • Ankomst		50
3 – ORD OG SÆTNINGER (1)		– perfektum	52
3 – D	• Hvad er klokken?	– tidsangivelser	53
3 – E	• I stuen • Hvad er hvor?	– præpositioner (sted)	55
3 – ORD OG SÆTNINGER (2)		– bestemt pluralis	57
3 – F	• Ventetid • Spil og hygge	– ordstilling	59

	Emner	Sprog	Side
3 – ORD OG SÆTNINGER (3)		– hovedsætninger – inversion – subjektstøtte der	62
3 – G	• Spørge hinanden	– spørgsmål – præsentation – ros og ris	65
3 – UDTALE		– [a] [ɑ] / [ɑ:]	67
3 – H	• Samtale om en person	– mediering på tysk	68
3 – DET HAR DU LÆRT OG EKSTRANUMRE			69

LEKTION 4 – Det er en aftale!

	Emner	Sprog	Side
4 – A	• Snakke om et oplæg • Hilse på hinanden	– dialog – ros og ris	70
4 – B	• Priser og tal	– tal fra 41 til 1.000.000	72
4 – C	• Hvornår har du tid?	– tidsangivelser	74
4 – ORD OG SÆTNINGER (1)	• Næste eller hver uge	– futurum	76
4 – D	• Datoer og kalendere • Aftale	– ordenstal – sangtekst – mediering på dansk	78
4 – E	• Sønderborg	– planer	81
4 – UDTALE		– [s] [ɕ]	83
4 – F	• Farvel • En sjov samtale	– diskussion	84
4 – ORD OG SÆTNINGER (2)		– personlige pronominer i objektform	85
4 – G	• Tre personer • Byer og øer i Danmark	– dialog eller historie – oplæg	86
4 – DET HAR DU LÆRT OG EKSTRANUMRE			87

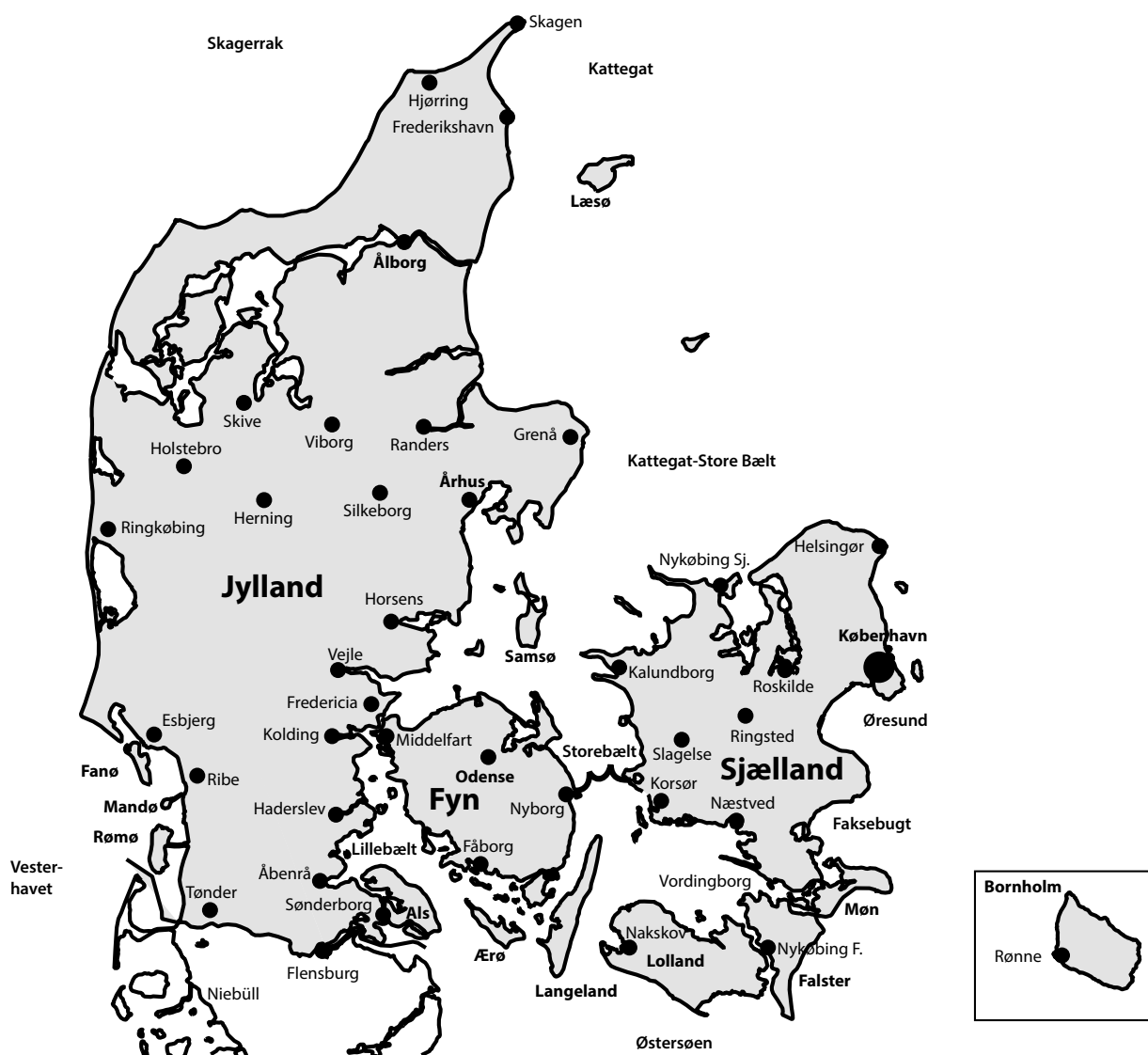
LEKTION 5 – Undervejs i Syddanmark

	Emner	Sprog	Side
5 – A	• Hvad koster det?	– priser	88
5 – B	• Hvad vil I have?	– bestille og betale på et cafeteria	90
5 – ORD OG SÆTNINGER (1)	• På et cafeteria	– ja eller jo – modalverber – skuespil med ros og ris	92
5 – UDTALE		– []	94
5 – C	• Farver og andre egenskaber	– farver	95
5 – ORD OG SÆTNINGER (2)	• Egenskaber	– adjektiver – sangtekst – diskussion	96
5 – D	• Tøj	– beskrivelse	102
5 – E	• I tøjbutikken	– prøve og købe tøj – ubestemte og demonstrative ord – dialoger med ros og ris – lydbesked	104
5 – DET HAR DU LÆRT OG EKSTRANUMRE			109

LEKTION 1: Hej!

1 – A

Danmark



1. Har du været i Danmark?

– Ja, det har jeg.

– Nej, det har jeg ikke.

2. Hvor i Danmark har du været?

– Jeg har været i / på ...

– Jeg er tit i / på ...

– Jeg er tit i Danmark.

i en by

i Havneby

i Sønderborg

i Odense

i København

...

på en ø

på Rømø

på Als

på Fyn

på Sjælland

...

– Jeg kender mange byer i Danmark: ...

– Jeg kender en ø i Danmark: ...

– Jeg er ikke så tit i Danmark.

– Jeg har ikke været i / på ...

3. Kender du et dansk ord eller flere danske ord?

– Ja, det gør jeg.
Jeg kender: ...



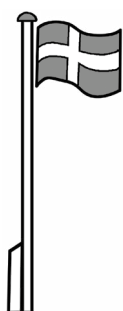
– Nej, det gør jeg ikke.

4. Kan du sige en sætning på dansk?

– Ja, det kan jeg.
Jeg kan sige: ...

– Nej, det kan jeg ikke.

5. Og hvad forbinder du med Danmark?



- | | |
|----------------------------------|-----------------------------------|
| <input type="checkbox"/> ferie | <input type="checkbox"/> is |
| <input type="checkbox"/> en by | <input type="checkbox"/> en ø |
| <input type="checkbox"/> lakrids | <input type="checkbox"/> Legoland |
| <input type="checkbox"/> strand | <input type="checkbox"/> familie |
| <input type="checkbox"/> sport | <input type="checkbox"/> ... |
| <input type="checkbox"/> ... | <input type="checkbox"/> ... |
| <input type="checkbox"/> ... | <input type="checkbox"/> ... |

6. Hvad forbinder andre i din klasse med Danmark? Notér stikord på dansk eller på tysk.

7. Lyt til ord og sætninger og sig højt, hvad du hører: gloseliste 1 – A.



8. Tegn og farvelæg det danske flag (Dannebrog) med rød og hvid farve.

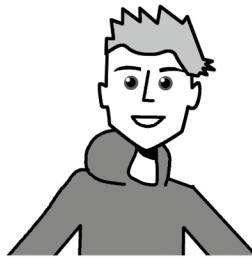


1 – B

Hvem er det?



Det er Nele.



Det er Carl.



Det er Lotte.



1. Lyt til ord og sætninger og sig højt, hvad du hører: gloseliste 1 – B.



2. Lyt til et interview.

Hvad forbinder Nele, Carl og Lotte med Danmark? Hvad siger de? Kan du forstå sætninger eller ord? Forbind navn og information.

navn

information

Nele

arbejdsplads

badminton

Carl

Kongehuset

kitesurfing

Lotte

København

is med lakridsovertræk

sommerferie

1 – C

Tal fra 1 (et) til 10 (ti)

1. Lyt til ord og sætninger og sig højt, hvad du hører: gloseliste 1 – C.



2. Tæl: 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 2 – 4 – 6 – 8 – 10
10 – 9 – 8 – 7 – 6 – 5 – 4 – 3 – 2 – 1 9 – 7 – 5 – 3 – 1



3. Indsæt tal. syv (7) ni (9) en / et (1) tre (3) seks (6)
fire (4) to (2) fem (5) ti (10) otte (8)



4. Se på billede 1 (et) til 9 (ni). Hvad kan du se? Kan du se mere?



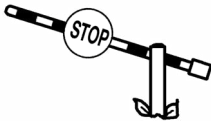
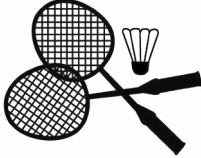







Hvad kan du se på billede 5 (fem)?

– Jeg kan se ... på billede fem.

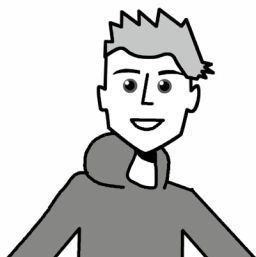
Hvad ser du på billede 8 (otte)?

– Jeg ser ... på billede otte.

1 	2 	3 
4 	5 	6 
7 	8 	9 

1 – D

Hvad hedder du?



Han hedder Carl.



Hun hedder Lotte.



Hvad hedder hun?



1. Spørg og svar i klassen: Hvad hedder du til fornavn / til efternavn? ...

Hvad hedder du?

– Jeg hedder ... til fornavn og ...
til efternavn.

Hvad hedder hun?

– Hun hedder ...

Hvad hedder han?

– Han hedder ...

Lotte kommer fra Danmark.

Kommer du også fra Danmark?

– Ja, det gør jeg. / Det gør jeg også.

– Nej, det gør jeg ikke. Jeg kommer fra
Tyskland. / Det gør jeg heller ikke.
Jeg kommer fra Tyskland.

Nele bor i Husby. Carl bor i Flensborg.

Hvor bor du?

– Jeg bor i ...

Ligger Flensborg i Danmark?

– Nej, det gør det ikke. Det ligger i ...



2. Carl og Nele er på Rømø.

De snakker med to andre på stranden. De hedder Jesper og Ole.

Luk bogen og lyt til en samtale. Svar i klassen.

Kommer Jesper fra Tyskland eller fra Danmark?

– Han kommer fra ...

Ligger Husby i Danmark eller i Tyskland?

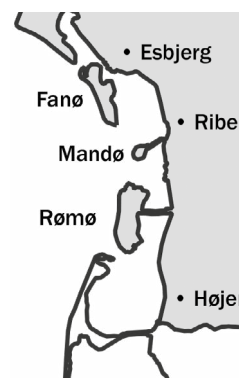
– Det ligger i ...

3. Læs samtalen mellem Jesper, Nele, Carl og Ole stille



På Rømø

- 1 CARL: Hej! Jeg hedder Carl. Og det er Nele. Hvad hedder du?
JESPER: Hej! Jeg hedder Jesper. Kommer I her fra Rømø?
CARL: Nej, vi er her på søndagsudflugt. Jeg kommer fra Flensborg, og Nele kommer fra Husby.
- 5 JESPER: Hm, hvor ligger Husby? I Danmark?
NELE: Nej, Husby er en landsby i Tyskland.
JESPER: Jeg kommer heller ikke her fra Rømø. Jeg bor i Fåborg. Det er en by i Danmark. Jeg er her på ferie.
- CARL: Hvor ligger Fåborg?
- 10 JESPER: På Fyn. Det er en ø. Nå, der kommer Ole.
OLE: Hej, Jesper!
JESPER: Hej, Ole! Det er Nele og Carl. De kommer fra Tyskland, men de taler dansk.
OLE: Hej, jeg er Jespers ven. Jeg bor i Vester Åby.
- 15 NELE: Det ligger sikkert også på Fyn, ikke?
OLE: Ja, det gør det. Har I lyst til at spille strandvolley?
CARL: Ja, det vil vi mægtig gerne!



4. Beskriv, hvor Carl, Nele, Jesper og Ole bor.



5. Lyt til ord og sætninger og sig højt, hvad du hører: gloseliste 1 – D.



6. Gennemfør samtalen mellem Carl, Nele, Jesper og Ole højt med tre andre:
1. Læs en sætning stille. – 2. Se på en makker. – 3. Sig sætningen udenad.



7. Har du været ved Vesterhavet i Danmark eller i Tyskland? Find en musikvideo om Vesterhavet på internettet: "Hjertestarter" (dansk band: Nephew).
Lyt, se og syng med.



1 – UDTALE



1. Lyt til ord og sætninger og sig højt, hvad du hører: gloseliste 1 – UDTALE.



2. Øv udtalen: Lyt til ord og sig højt, hvad du hører.



3. Læs ord i lydskrift og sig højt, hvad du læser.

Udtale [v] – huskeord [v]: ven

dansk udtale	dansk skrift	
man hører [v]	man læser v først eller midt i et ord	man læser hv først i spørgeord
['vɛn] ['viʔ]	ven vi	
['svɑ:] ['fa:və]	svar farve	
['vɔʔ] ['vɛmʔ]		hvor hvem

Udtale [ð] – huskeord [ð]: blød

”det bløde d”

dansk udtale	dansk skrift		
man hører [ð]	man læser d midt eller sidst i et ord	man læser dd midt i et ord	man læser t sidst i et ord
['beləðə] ['uð,tæ:lə]	billede udtale		
['bœðʔ] ['viðʔ] ['bløð]	rød hvid blød		
['heðʌ]		hedder	
[hɑ'vɛ:ləð] ['vɛsdʌ,hæʔvəð]			har været Vesterhavet

Udtale [ʌ] – huskeord [ʌ]: kommer

dansk udtale	dansk skrift		
man hører [ʌ]	man læser o først eller midt i et ord	man læser er i mange endelser	man læser re i mange endelser
['ʌmʔ] [fʌ'benʔ] ['kʌmʌ]	om forbind kommer		
['by:ʌ] ['si:ʌ] [ɛʌ]		byer siger eller	
['fle:ʌ] ['me:ʌ]			flere mere

Sig: Bor du ved Vesterhavet? – Rød eller hvid farve. – De siger, de kommer fra flere byer i Danmark.

1 – E

Det danske alfabet

1. Bogstaver: Lyt og sig højt, hvad du hører.



A	B	C	D	E	F	G	H
I	J	K	L	M	N	O	P
Q	R	S	T	U	V	W	
X	Y	Z	Æ	Ø	Å		

2. I Danmark: Lyt og sig højt, hvad du hører.



ALS – BILLUND – BLÅVAND – DYBBØL – ESBJERG – FANØ – FRØSLEV – FYN
– FÅBORG – KRUSÅ – KØBENHAVN – MØN – ODENSE – PADBORG – RIBE
RØMØ – SJÆLLAND – SKAGEN – SKÆRBÆK – SØNDERBORG – TINGLEV
TØNDER – VEJLE – ÆRØ – ØRESUND – ÅBENRÅ – ÅLBORG – ÅRHUS

3. Kan du stave til ...?



Kan du stave til Ærøskøbing?

Æ – R – Ø – S – K – Ø – B – I – N – G

Kan du stave til dit fornavn?

Kan du stave til dit efternavn?

Kan du stave til ...?

...

4. Lyt til ord og sætninger og sig højt, hvad du hører: gloseliste 1 – E.



5. a) Skriv alle tre danske bogstaver et par gange:

æ Æ ø Ø å Å æ Æ ø Ø å Å

b) Skriv ord med de tre danske bogstaver fra lektion 1:

læs Ærø sætning farvelæg lakridsovertræk	ø blød spørg Øresund søndagsudflugt	på nå også forstå Åbenrå
--	---	--------------------------------------



6. Gennemfør en samtale med to andre i din klasse, for eksempel (f.eks.)


”på Rømø: vi er på en dansk ø” eller ”i Åbenrå: vi er i en dansk by”.

Sprogrikker 

Det kan I spørge:	Det kan I svare:
Hvem er det?	Det er ...
Hvad hedder hun?	Hun hedder ...
Kan du stave til det?	Ja, det kan jeg, ABCDE ...
Hvor kommer du (/ I) fra?	Jeg (/ Vi) kommer fra ...
Hvor bor han?	Han bor i / på
Hvor ligger ...?	... ligger i / på ...
Ligger ... i Danmark?	Ja (/ Nej), ... ligger (ikke) i Danmark.
Kommer hun fra ...?	Ja (/ Nej), det gør hun (også / ikke / heller ikke).
Er du tit i Danmark?	Ja (/ Nej), det er jeg (ikke).
Hvad forbinder du med Danmark?	Jeg forbinder ... med Danmark.

7. I en by: a) Lyt og sig alle ord højt.
b) Læs og sig højt, hvad du læser.



APOTEK	BAGER	CYKEL CENTER	DØGNKIOSK	ELEKTRIKER
FRISØR	GARTNERI	HOTDOGS	isbod	juveler
KØBMAND	legetøj	MUSEUM	NÆRBUTIK	OPTIK
POSTHUS	QUICK RENS		RÅDHUS	sko
te & kaffe	URMAGER	VVS vand varme sanitet	<u>www.dk</u>	xylofon
YOGA	ZOOLOGISK HAVE	æg	økologisk mad	ål

8. I en by: Kan du stave til ...?



9. Kan du forstå alle ord? Hjælper tysk eller engelsk? Brug en ordbog.
Husk: Æ, Ø, Å står sidst i det danske alfabet og sidst i en ordbog.



10. Find en dansk alfabetsang på internettet (ABC sang dansk). Lyt et par gange og syng med.



1 – ORD OG SÆTNINGER



1. Læs gloseliste 1 – ORD OG SÆTNINGER stille.



2. Lyt til ord og sætninger og sig højt, hvad du hører: gloseliste 1 – ORD OG SÆTNINGER.

Personer

Personer har et fornavn og et efternavn.

Hvad hedder du til fornavn? Hvad hedder du til efternavn?

I Danmark siger man "du" til andre og bruger fornavn.

Man snakker med og om personer og bruger:

Personlige pronominer

	singularis	pluralis
1.	jeg	vi
2.	du	I
3.	han hun	de

Retskrivning

Det læses og skrives man på dansk:

Danske ord begynder med et lille bogstav.

en person	et bogstav	en by	skrive
jeg	dansk	tysk	med

En dansk sætning begynder med et stort bogstav.

Jeg taler dansk.	Lyt til en sætning.
Hvor bor du?	Kan du sige det højt?

Navne begynder med et stort bogstav.

København	Carl Jensen	Danmark	Tivoli
Tinglev Skole	Møbelhus Hansen	Tyskland	Legoland Billund

Bemærk: I (personligt pronomen – stort I) og i (præposition – lille i)

Taler I dansk?	Vi bor i Tyskland.	Bor I i Danmark?
----------------	--------------------	------------------

Handlinger

Man opfordrer en eller flere personer til noget i **imperativ**.

Sig højt, hvad du hører.
Sig højt, hvad I hører.
Snak med en makker.
Se på et billede.
Skriv danske bogstaver.

Man siger f.eks. hvad en person kan med **modalverbum plus infinitiv**.

Jeg ... Du ... Han ... Hun ... Vi ... I ... De kan forstå det.
	... kan tale dansk.
	... kan stave til RØMØ.
	... kan skrive danske ord.

Man siger i **præsens**, hvad en eller flere personer gør.

Jeg ... Du ... Han ... Hun ... Vi ... I ... De lytter til ord og sætninger.
	... snakker med en makker.
	... læser en sætning.
	... skriver danske ord.

Alle tre former:

Imperativ !	Infinitiv (imperativ + -e)	præsens (infinitiv + -r)	
læs	(at) læse	læser	
sig	(at) sige	siger	
skriv	(at) skrive	skriver	
stav	(at) stave	staver	
tal	(at) tale	taler	
forstå	(at) forstå	forstår	ikke + -e (i infinitiv og præsens efter vokal)
se	(at) se	ser	
lyt	(at) lytte	lytter	dobbeltkonsonant (i infinitiv og præsens efter kort vokal)
snak	(at) snakke	snakker	



3. Lyt til sætninger fra lektion 1 og sig højt, hvad du hører.



4. Indsæt former og skriv rigtige former i sætninger. Lyt en gang til.

Danske verber i lektion 1

Imperativ !	infinitiv (at ...)	præsens -r	sætninger
forbind	forbinde	forbinder	Hvad _____ andre med Danmark? _____ navn og information!
forstå	forstå	forstår	Kan du _____ det?
gennemfør	_____	gennemfører	_____ samtalen højt!
gør	gøre	gør	Ja, det _____ jeg.
hav	have	har	_____ I lyst til at spille strandvolley?
	hedde	hedder	Hvad _____ hun?
hjælp	hjælpe	_____	_____ tysk eller engelsk?
_____	høre	hører	Sig højt, hvad du _____ .
kend	_____	kender	_____ du et dansk ord?
luk	lukke	_____	_____ bogen!
_____	lytte	lytter	_____ til et interview!
læs	læse	_____	_____ samtalen stille!

Imperativ !	infinitiv (at ...)	præsens -r	sætninger
_____	se	ser	_____ på ni billeder! Hvad kan du _____ på billede fem? Jeg _____ en skole.
sig	sige	siger	Kan du _____ en sætning på dansk? _____ sætningen udenad! Hvad _____ andre?
skriv	_____	skriver	Et navn _____ man med et stort første bogstav. _____ tre bogstaver!
snak	snakke	_____	Han _____ med andre.
spørg	spørge	_____	_____ en makker! Du kan _____ en makker.
stå	_____	står	Æ, Ø, Å _____ sidst i det danske alfabet.
svar	_____	svarer	Du kan _____ i en samtale. _____ i et interview!
_____	tale	taler	Hun _____ dansk.
tæl	_____	tæller	_____ til ti!
vær	være	er	_____ du tit i Danmark?
øv	_____	øver	_____ udtalen!



3. Spørg.

Svar. Brug præsens.

Lytter alle til et interview?

De lytter til et interview.

Hører du det?

Ja, jeg _____ det.

Ser hun på et billede?

Ja, hun _____ på et billede.

Forstår han det?

Ja, han _____ det.

Tal dansk.

Jeg _____ dansk.

Kan I sige det højt?

Vi _____ det højt.

Spørg en makker.

Jeg _____ en makker.

Læs samtalen.

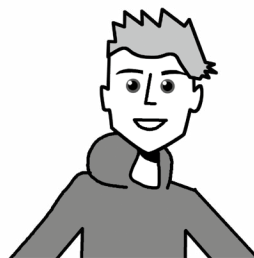
Vi _____ samtalen.

Skriv danske bogstaver.

Jeg _____ bogstaver.

1 – F

Et interview




1. Læs gloseliste 1 – F stille.



2. Lyt til ord og sætninger og sig højt, hvad du hører: gloseliste 1 – F.



3. Luk bogen og lyt til interviewet med Nele, Carl og Lotte igen. Forstår du alle ord og sætninger?

4. Læs interviewet med Carl, Nele og Lotte stille. Du kan også lytte til  3 igen.



1 INTERVIEWER: Hej, Carl. Hvor bor du og hvad forbinder du med Danmark?

CARL: Hej, jeg bor i Flensborg. Det er ikke langt væk fra Danmark. Jeg forbinder sport med Danmark. Jeg spiller badminton i Flensborg og også i Danmark. Og jeg forbinder familiebesøg i København med Danmark.

5

INTERVIEWER: Tak, Carl. Og hej, Nele. Hvad forbinder du med Danmark?

NELE: Hej. Jeg bor i Husby, det er også tæt ved grænsen til Danmark, og jeg forbinder sommerferie ved stranden, kitesurfing, hotdogs og is med Danmark. Jeg elsker danske hotdogs med røde pølser og pommefrites og dansk is med lakridsovertræk. Ja, det er ikke sundt, men det smager så godt!

10

INTERVIEWER: Tak, Nele. Og goddag, Lotte. Hvad forbinder du med Danmark?

LOTTE: Goddag. Jeg kommer fra Danmark, men jeg bor i Tyskland. Jeg er Carls mor. Jeg arbejder i Danmark og pendler over grænsen hver dag. Jeg forbinder min arbejdsplads som lærer på en dansk folkeskole med Danmark. Og Kongehuset og god dansk mad forbinder jeg også med Danmark – god dansk mad, og det er ikke hotdogs og is, Nele!

15

INTERVIEWER: Farvel og tusind tak til alle!

20 NELE, CARL OG LOTTE: Selv tak! Farvel!

5. Vælg en opgave eller to opgaver.



a) Gennemfør interviewet med Nele, Carl og Lotte højt med tre andre:

1. Læs en sætning stille. – 2. Se på en makker. – 3. Sig sætningen udenad.

eller

b) Snak med andre om, hvad Nele, Carl, Lotte og I forbinder med Danmark.


eller

c) Spørg og svar.

f.eks. Pendler Carl over grænsen hver dag? – Nej, det gør han ikke. Lotte pendler.

1 – DET HAR DU LÆRT I LEKTION 1



 1. Læs gloseliste 1 – DET HAR DU LÆRT.

 2. Lav opgave a-h.

3. Vurdér, hvor god du er. Sæt kryds (X).

☺ Det går fint!

☹ Det går o.k. – Kig i bogen igen.

☹ Det går ikke. – Kig i bogen igen. Snak med din lærer!

a. Tæl til ti.

Jeg kan tælle til ti.	☺ X	☹	☹
-----------------------	-----	---	---






b. Stav til dit fornavn og dit efternavn. Stav til DANMARK, TYSKLAND, ØKOLOGI, BOGSTAV, WEEKEND, ÅBENRÅ, LAKRIDSOVERTRÆK, ...

Jeg kan stave.	☺	☹	☹
----------------	---	---	---

c. Sig, hvem du er. Jeg (hedder, bor, elsker, ...)

Jeg kan sige, hvem jeg er.	☺	☹	☹
----------------------------	---	---	---

d. Kan du opfordre en person til noget?

 dansk!  det højt!  til en samtale!
 på et billede!  tre bogstaver!

Jeg kan opfordre en person til noget.	☺	☹	☹
---------------------------------------	---	---	---

e. Sig, hvad du kan på dansk. Jeg kan (læse ..., stave ...,)

Jeg kan sige, hvad jeg kan på dansk.	☺	☹	☹
--------------------------------------	---	---	---

f. Luk bogen og sig ti eller flere danske ord fra lektion 1.

Jeg kender mange danske ord.	☺	☹	☹
------------------------------	---	---	---

g. Luk bogen og sig syv eller flere danske sætninger fra lektion 1.

Jeg kan sige mange danske sætninger.	☺	☹	☹
--------------------------------------	---	---	---

h. Skriv ned, hvem du er og hvad du forbinder med Danmark.

Jeg kan skrive, hvem jeg er og hvad jeg forbinder med Danmark.	☺	☹	☹
--	---	---	---

1 – EKSTRANUMRE

Sprogsamleren

Har du lyst til at samle på danske sprogbrikker?



- Skriv æ Æ ø Ø å Å digitalt.
- Forbind det danske alfabet med ord fra lektion 1 eller med andre danske ord, du kender eller finder i en ordbog. Du kan skrive det danske alfabet i en sprogmappe (på papir eller digitalt), f.eks.

Det danske alfabet

A – et alfabet (og / eller "alle", "at arbejde" ...)

B – et bogstav (og / eller "badminton"; "et billede", "at begynde")

...

Ø – at øve

Å – en ål

- Du kan også samle på andre sprogbrikker i flere lister, f.eks. sætninger i imperativ.

Sprogeksperten

Har du lyst til at være kreativ og at eksperimentere på og med dansk?



- Du kan designe en dansk alfabet-plakat eller en digital alfabet-præsentation med et billede og et ord til alle bogstaver. **Øv udtalen af alle ord (Den Danske Ordbog på internettet hjælper).**
- Kig i lektion 1 igen. Find ord og sætninger, man siger til andre i en samtale, og find også en reaktion. Begynd på en liste i en sprogmappe (på papir eller digitalt). Senere kan du fortsætte med lektion 2, 3, 4 ...

f.eks.

I en samtale

I en samtale siger man:	Det er reaktioner:
Hej!	Hej!
Har du lyst til ...	Ja, det har jeg. Ja, det vil jeg mægtig gerne! ...

...

- Du kan også eksperimentere med andre lister, f.eks. i et interview.



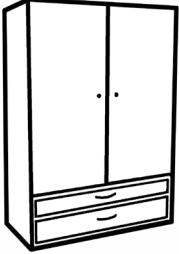


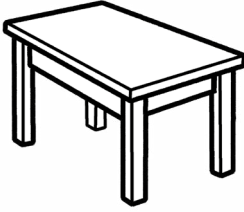

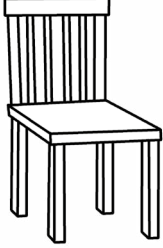


LEKTION 2: Hvad er det?

2 – A

Se på ting



1. Lyt og indsæt det rigtige tal.

	<input type="text"/>		<input type="text"/>
	<input type="text"/>		<input type="text"/>
	<input type="text"/>		1
	<input type="text"/>		<input type="text"/>
	<input type="text"/>		<input type="text"/>

2. Lyt og læs og sig højt, hvad du hører.

	a. Det er en kop.		b. Det er en stol.
	c. Her ser du en taske.		d. Der ligger en blyant.
	e. Her ser du en dør.		f. Der står en flaske.
	g. Der ligger en kuglepen.		h. Her ser du en bærbar (computer).
å	i. Det er en vokal.		j. Der står et skab.
	k. Det er et pennalhus.		l. Der hænger et billede.
	m. Det er et hæfte.		n. Her ser du et ur.
	o. Der står et bord.		p. Det er et glas.

3. Luk bogen. Kan du huske alle ord, din lærer eller din makker peger på?



Hvad er det?

Det er ...

Hvad står / ligger / hænger der?

Der står / ligger / hænger ...

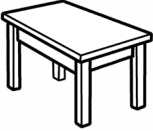











Hvad ser du?

Jeg ser ...



4. Spørg og svar.

a) Snak med en makker. b) Skriv.

a)		A: Hvad er det? B: Det er _____.
b)		A: Hvad står der? B: Der står _____.
c)		A: Hvad er det? B: Det er _____.
d)		A: Hvad står der? B: Der står _____.
e)		A: Hvad hænger der? B: Der _____.
f)		A: Hvad ser du? B: Jeg ser _____.
g)		A: Hvad ligger der? B: Der _____.
h)		A: Hvad _____? B: _____ og _____.
i)		A: _____? B: _____.
j)		A: _____? B: _____.
k)		A: _____? B: _____.
l)		A: _____? B: _____ og _____.

2 – B

Hvor er blyanten?

1. Lyt og læs og sig højt, hvad du hører.



	Hvor ligger blyanten? Blyanten ligger på bogen.		Hvor ligger flasken? Flasken ligger i tasken.
	Hvor ligger blyanten? Blyanten ligger i pennalhuset.		Hvor ligger tasken? Tasken ligger på bordet.
	Hvor ligger kuglepennen? Kuglepennen ligger på hæftet.		Hvor står billedet? Billedet står på stolen.
	Hvor står koppen? Koppen står i skabet.		Hvor hænger billedet? Billedet hænger på døren.

2. a) Snak med en makker. Spørg og svar: i eller på?

b) Skriv.



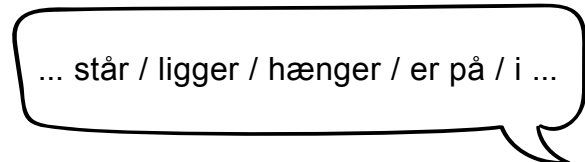
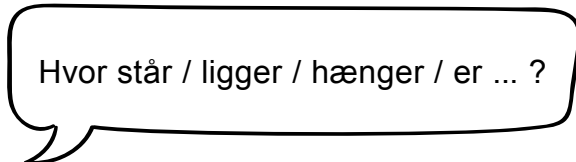
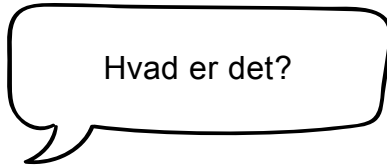
a)		A: Hvor ligger bogen? B: Bogen ligger på stolen.
b)		A: _____? B: _____.
c)		A: _____? B: _____.
d)		A: _____? B: _____.



3. Peg på noget og snak med en makker.

f.eks. Hvad er det?
Hvor står flasken.

Det er en flaske.
Flasken står på bordet.

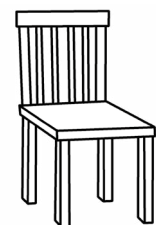


4. a) Lav det, din lærer siger.

f.eks. Tag en kuglepen og skriv.
Læg kuglepennen i pennalhuset.
Tag en flaske og drik.
Stil flasken på bordet.
Peg på
...

b) Du kan opfordre din makker til noget. Har din makker lyst til at lave det?

f.eks. Tag en blyant, tegn en taske og farvelæg tasken.
...



2 – ORD OG SÆTNINGER (1)



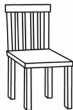

Ting – substantiver med ubestemte og bestemte artikler

1. Lyt og sig højt, hvad du hører.





En og **et** er ubestemte artikler på dansk. De står foran substantivet.

Som endelser er **-en** og **-et** bestemte artikler.

 en bog – bogen	 et bord – bordet
 en stol – stolen	 et skab – skabet

Substantivet ender på ubetonet -e: endelsen i bestemt form er **-n** eller **-t**.

 en taske – tasken	 et billede – billedet
---	---

Substantivet ender på kort vokal og én konsonant: dobbeltkonsonant i bestemt form.

 en kuglepen – kuglepennen	3 et tal – tallet
---	------------------------------------

1. Kan du huske andre substantiver? Skriv den ubestemte og den bestemte form.



Det er et hæfte og en taske.

Hæftet ligger i tasken.

Det er et glas og _____ . Glasset _____ .

Det er _____ og _____ . _____ .

Det er _____ og _____ . _____ .

Det er _____ og _____ . _____ .

Det er _____ og _____ . _____ .

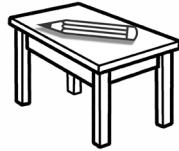
2 – C

Min blyant er væk!



1. Spørg og svar. a) Snak med en makker. b) Skriv.

Min blyant er væk! Har du set den?



Ligger blyanten på bordet?

Ja, det gør **den**.



Ligger **den** i skabet?

Nej, det gør **den** ikke.

Den ligger i pennalhuset.



Ligger **den** på skabet?



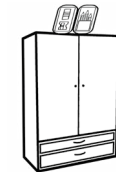
Ligger **den** på stolen?

Mit pennalhus er væk! Har du set det?



Ligger pennalhuset på stolen?

Ja, det gør **det**.



Ligger **det** i skabet?



Ligger **det** på bordet?



Ligger **det** på bogen?

2 – ORD OG SÆTNINGER (2)

Personer og ting

Man snakker med og om personer og om **ting** og bruger:

Personlige pronominer

	singularis	pluralis
1.	jeg	vi
2.	du	I
3.	han hun den det	de

1. Svar og skriv.



- Hvor bor Nele? _____ bor i Husby.
- Hvor bor Carl? _____ bor i Flensborg.
- Kommer Jesper også fra Husby? Nej, _____ kommer fra Fåborg.
- Hvor bor Nele og Carl? _____ bor i Tyskland.
- Hvor hænger billedet? _____ hænger på døren.
- Hvor ligger blyanten? _____ ligger i pennalhuset.
- Bor I i Tyskland, Carl og Nele? Nele og Carl: Ja, det gør _____.
- Hvad hedder du til efternavn? _____ hedder _____ til efternavn.
- Står tasken på bordet? Ja, det gør _____.
- Ligger pennalhuset i tasken? Nej, det gør _____ ikke.
- Bor du og din makker i Tyskland? Ja, det gør _____.
- Spørg Jesper og Ole, hvor de bor. Hvor bor _____?

2 – D

Tal fra 11 (elleve) til 40 (fyrre)



1. Lyt og sig højt, hvad du hører: gloseliste 2 – D.



2. a) Tæl fra 1 til 10. b) Tæl fra 11 til 20. c) Tæl fra 21 til 30 d) Tæl fra 31 til 40.



3. Tæl: 2 – 4 – 6 – 8 – 10 – 12 – 14 – 16 – 18 – 20 – 22 – 24 – 26 – 28 – 30 – 32 – 34 – 36 – 38 – 40



4. Tæl: 39 – 37 – 35 – 33 – 31 – 29 – 27 – 25 – 23 – 21 – 19 – 17 – 15 – 13 – 11 – 9 – 7 – 5 – 3 – 1



5. Tæl igen fra 1 til 40 og fra 40 til 1.



6. Forbind.

seksogtredive	–	fjorten	–	femogtredive	–	enogtredive	–	fireogtyve	–	niogtyve	–	tretten						
14		20		24		18		39		29		36		13		35		31
otteogtredive	–	toogtyve	–	niogtredive	–	syvogtyve	–	nitten	–	atten	–	tyve	–	treogtyve				
27		19		32		11		23		26		38		15		30		22
tolv	–	elleve	–	tredive	–	fyrre	–	toogtredive	–	seksten	–	seksogtyve	–	femten				
33		16		28		40		17		25		12		34		37		21
otteogtyve	–	enogtyve	–	syvogtredive	–	treogtredive	–	sytten	–	fireogtredive	–	femogtyve						

2 – E

Ting i klasseværelset

1. Spørg og svar.

Er der gardiner i klasseværelset? Ja, der er gardiner. / Nej, der er ikke gardiner.

Er der reoler?

...

Er der ordbøger?

Er der andre bøger?

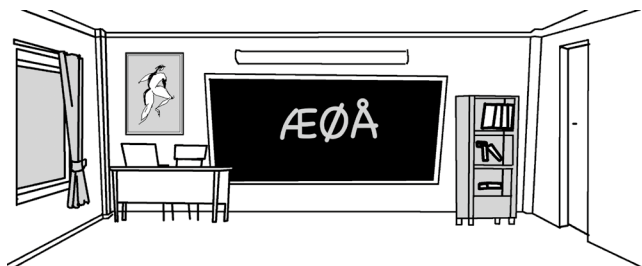
Er der skabe?

Er der plakater?

Er der en opslagstavle?

Er der en kalender med fødselsdage?

...



2. Tæl, hvor mange ting der er i dit klasseværelse.

Hvor mange borde er der i klasseværelset?

Der er ... borde i klasseværelset.

Hvor mange stole er der?

I klasseværelset er der ... stole.

Hvor mange vægge er der?

...

Hvor mange døre er der?

Hvor mange vinduer og lamper er der?

...



3. Hvad er der ellers i dit klasseværelse? Kig i ordbogen eller spørg din lærer.

Notér andre ord.



4. Lyt og sig højt, hvad du hører: gloseliste 2 – E.



5. Tegn dit klasseværelse på et ark papir i fugleperspektiv og snak med en makker.



Sprogbrikker

Det kan du spørge:	Det kan du svare:
Er der et skab / en sofa / en projektor / bærbare computere ...?	Ja, der er et skab / Ja, det er der.
Er der en (interaktiv) tavle eller en skærm?	Nej, det er der ikke.
Er der en tavle og kridt?	
Hvor hænger der billeder? ... Hvor er døren ?	Den / det / de er / hænger / står / ligger her / der.

2 – ORD OG SÆTNINGER (3)

To eller flere

På dansk er der fire endelser i pluralis.

singularis ubestemt form	pluralis ubestemt form		flere eksempler
en blyant et bogstav	to blyanter tre bogstaver	-er	en by – to byer en person – tre personer en ø – mange øer
en kop	fire kopper	(dobbeltkonsonant)	en ven – venner
en lampe et hæfte	lamper fire hæfter	-r efter ubetonet -e i singularis)	et vindue – to vinduer et billede – billeder
en stol et skab en lærer	tredivestole to skabe tre lærere	-e	et bord – femten borde en dør – to døre en computer – computere
en væg	fire vægge	(dobbeltkonsonant)	en kuglepen – kuglepenne
et tal en ting	to tal mange ting	- (pluralis=singularis)	et ord – mange ord et kryds – tre kryds

Der er også substantiver med uregelmæssige former.

en bog	bøger	(uregelmæssig)	et eksempel – flere eksempler et verbum – tre verber en hotdog – to hotdogs
--------	--------------	----------------	---



1. Find rigtige pluralisformer. (Du kan kigge i gloselisten til lektion 1.)

singularis ubestemt form	pluralis ubestemt form
et navn	<i>navne</i>
et stikord	
en sætning	
en dag	
en mor	
en makker	
et tal	
en klasse	

I gloselisten finder du substantiver med artikel og pluralis som endelser fra 2 – F:

f.eks. dag, -en, -e hæfte, -t, -r tal, -let, –



2. Sig endelser i pluralis på tysk. Er der også -er, / -r, / -e, / - (singularis = pluralis) / andre endelser / uregelmæssige former?

2 – F

Et klasseværelse i Danmark

Nele og Carls klasse har en udvekslingsklasse i København. De sender informationer om skolen. Mikkel er en dreng fra udvekslingsklassen. Han sender en lydbesked til Carl og fortæller om klasseværelset på skolen i København.

1. Lyt til beskrivelsen af Mikkels klasseværelse. Har de en kalender i klasseværelset?



2. Læs opgave a) til f) og lyt en gang til.

Sæt kryds. x



a) Hvor mange vægge er der i Mikkels klasseværelse?	<input type="checkbox"/> fem vægge <input type="checkbox"/> tre vægge <input type="checkbox"/> fire vægge
b) Hvad hænger der på væggen?	<input type="checkbox"/> to billeder <input type="checkbox"/> et ur <input type="checkbox"/> en opslagstavle
c) Hvor mange lamper hænger der i loftet?	<input type="checkbox"/> ni <input type="checkbox"/> syv <input type="checkbox"/> otte
d) Hvor mange elever er der i Mikkels klasse?	<input type="checkbox"/> 30 <input type="checkbox"/> 27 <input type="checkbox"/> 26
e) Hvor mange piger og drenge er der i Mikkels klasse?	<input type="checkbox"/> 13 piger og 14 drenge <input type="checkbox"/> 14 piger og 11 drenge <input type="checkbox"/> 15 piger og 12 drenge
f) Hvad er der på Mikkels bord?	<input type="checkbox"/> et hæfte og en blyant <input type="checkbox"/> en bærbar og en flaske vand <input type="checkbox"/> en bog og en flaske vand

 23 3. Lyt og sig højt, hvad du hører: gloseliste 2 – F.



4. I klassen: Beskriv på tysk, hvad det er. Hvad hedder det på andre sprog?

- a) rullegardiner b) en opslagstavle c) en projektor
d) en skærm e) et filmklip f) en bærbar g) et loft



5. Vælg opgave a) eller b).

a) Se på opgave 6 først. Lyt derefter til beskrivelsen af Mikkels klasseværelse en gang til.

b) Se på opgave 6 først. Læs derefter Mikkels beskrivelse.

- ¹ I mit klasseværelse er der fire vægge, nej, egentlig kun tre. En væg ud til gangen er egentlig et stort vindue. Vi har en dør og fire andre vinduer med gardiner og rullegardiner. Der hænger to billeder på væggen, og vi har en opslagstavle til billeder, plakater og andre ting, og i midten hænger der også
- ⁵ en kalender med alle fødselsdage. Så har vi en skærm på væggen, hvor vi for eksempel kan se filmklip sammen. Computer og projektor er der selvfølgelig også. Men en lærer eller vi kan også præsentere noget på skærmen med en bærbar. Og der hænger otte lamper i loftet.
- Jeg tror, vi har cirka 30 stole og borde i klasseværelset, men vi er kun 27 elever i
- ¹⁰ min klasse, 15 piger og 12 drenge. I timen ligger der mange skoletasker på gulvet. På mit bord bruger jeg min bærbare, og der står altid en flaske vand.



6. Mediering på tysk

I frikvarteret snakker Carl med en elev fra en anden klasse. Hun kan ikke dansk. De snakker om Mikkol og udvekslingsklassen i Danmark. Hun spørger, hvad der er i Mikkels klasseværelse. Hjælp Carl og mediér på tysk, hvor mange ting der er i Mikkels klasseværelse og hvor de er.

Mediering betyder, at man formidler informationer fra et sprog til andre personer på et andet sprog. Man kan altså tale begge sprog, men det kan de andre ikke eller ikke så godt. Man skal ikke oversætte en tekst, man skal kun formidle eller mediere de vigtige informationer til de andre personer.

Her i opgave 6 er det altså f.eks. ikke vigtigt, hvor mange elever der er i klassen. Vægge, døre og vinduer skal Carl heller ikke snakke om. Mediér kun informationer om ting i klasseværelset.

2 – UDTALE

1. Øv udtalen: Lyt til ord og sig højt, hvad du hører.
2. Læs ord i lydskrift og sig højt, hvad du læser.



Udtale [b] – huskeord **[b]**: bo

dansk udtale	dansk skrift		
man hører [b]	man læser b først i et ord, b eller bb midt i et ord eller b sidst i et ord	man læser p midt eller sidst i et ord	man læser pp midt i et ord
['boʔɐ] ['blyː,anʔd]	bord blyant		
['ɑː,baɪʔdə] ['sbelə] ['kɫbɐ]	arbejde	spille	kopper
['dɫbældkɫnso,nanʔd]	dobbeltkonsonant	sprogmappe	
['sbɔʔw,mabə]			
['sgæʔb] ['kɫb]	skab	kop	

Udtale [d] – huskeord **[d]**: du

dansk udtale	dansk skrift		
man hører [d]	man læser d først i et ord	man læser t eller dt midt eller sidst i et ord	man læser tt midt i et ord
['danʔsg] ['duʔ]	dansk du		
['sdele] ['mede]		stille midte	otte sytten
['ɔːde] ['søden]			
['sgvæfd] [alfa'beʔd]		skrift alfabet	
['med] ['gɫd]		midt godt	

Udtale [g] – huskeord **[g]**: gå

dansk udtale	dansk skrift		
man hører [g]	man læser g først i et ord eller g eller gg midt i et ord	man læser k midt eller sidst i et ord	man læser kk midt i et ord
['gvansə] ['gɔʔ]	grænse gå		
['i'gɛn] ['legə] ['ki'gə]	igen ligge kigge		
['husgə] [ɛg'semʔbəl]		huske eksempel	
['mɑ'gɐ] ['snɑ'gə]			makker snakke
['danmɑːg] ['danʔsg]		Danmark dansk	

Taler du "Norddeutsch"? Udtal "Mappe", "Mitte", "Hecke". Hvad hører du i midten?

2 – G

Et klasseværelse i Tyskland

Har din klasse en udvekslingsklasse i Danmark?



1. Beskriv dit klasseværelse.

Sprogbrikker

Det kan du skrive:

I mit klasseværelse er der ...

Der er / står / ligger / hænger også ... i mit klasseværelse.

Vi har ... i klasseværelset.

Vi kan (også) ...



2. Indtal din beskrivelse og lyt selv.



25 3. Læs gloselisten, lyt og sig højt, hvad du hører: gloseliste 2 – G.



4. Læs din beskrivelse højt eller afspil den i klassen. Lyt til andre beskrivelser.

Ros og ris. Sådan kan du give respons:

ros	ris
En god beskrivelse! Det er en fin tekst! Alle tiders! Fantastisk!	Der mangler noget: ... Du har glemt noget: ... (f.eks. Der er også fire lamper) Det var ikke rigtigt: ... Det var forkert: ... (f.eks. Der er fire lamper og ikke fem)

På dansk giver man "ros og ris" eller "ris og ros". Det er positive og negative kommentarer. At rose betyder at anerkende noget, at rise betyder at kritisere noget.

Sådan kan du svare på ros eller ris:

Tak for rosen!	Ja, det er rigtigt. Ja, det har jeg glemt. Nej, det har jeg ikke glemt!
----------------	---

5. Skriv mange sætninger, man siger og hører i danskundervisningen.



f.eks.

Godmorgen, alle sammen!

Kig i bogen.

Kan du åbne et vindue?

Må jeg gå på WC?

Kan du sige det en gang til?

Kan du sige det på dansk?

...

...

Selv tak.

Farvel. Tak for i dag.

Hvad siger dansklæreren, hvad siger elever?

Godmorgen, alle sammen!

Kig i bogen.

Kan du åbne et vindue?

...

Skal vi indtale det?

...

6. Måske kan I designe plakater til klasseværelset?



f.eks.

- sætninger i danskundervisningen
- ting i klasseværelset
- ros og ris
- ...

Kig også i ordbogen eller spørg dansklæreren.

2 – DET HAR DU LÆRT I LEKTION 2



Lav opgave a-h og vurder, hvor god du er. Sæt kryds.

a. Sig alle personlige pronominer udenad. (jeg, ..., ..., ..., den, ..., ..., ..., de)

Jeg kan sige alle personlige pronominer udenad.	😊	😐	😞
---	---	---	---

b. Peg på eller husk mindst syv ting i klasseværelset og sig, hvad de hedder.

Jeg kan sige, hvad ting i klasseværelset hedder.	😊	😐	😞
--	---	---	---

c. Tæl fra 1 til 40

Jeg kan tælle fra 1 til 40.	😊	😐	😞
-----------------------------	---	---	---

d. Skriv mindst ti substantiver i en liste med ubestemt og bestemt artikel og ubestemt pluralisform. Kig ikke i bogen.

Jeg kan skrive substantiver med artikler og pluralisformer.	😊	😐	😞
---	---	---	---

e. Sig, hvor mange borde / stole / bøger / skabe ... der er i dit klasseværelse.

Jeg kan sige, hvor mange ting der er i klasseværelset.	😊	😐	😞
--	---	---	---

f. Indtal, hvad man siger i et klasseværelse og lyt til det derefter.

Jeg kan indtale, hvad man siger i klasseværelset.	😊	😐	😞
---	---	---	---

g. Ros to gange. Ris to gange.

Jeg kan give ros og ris på dansk.	😊	😐	😞
-----------------------------------	---	---	---

h. Skriv en tekst til en dansk skoleblog: "Vi lærer dansk i Tyskland."

Jeg kan skrive en tekst til en dansk skoleblog.	😊	😐	😞
---	---	---	---

2 – EKSTRANUMRE

Sprogsamleren

- Skriv en liste med tal mellem 1 og 40 og substantiver fra lektion 1 og 2, f.eks. "fjorten dage", "otteogtyve elever", ...
- Skriv danske ord med dobbeltkonsonanter i midten fra lektion 1 og 2 i en liste, f.eks. "kopper".



Sprogeksperten

- Beskriv et perfekt klasseværelse. Skriv eller indtal en tekst. Kig i lektion 2 og brug en ordbog.



LEKTION 3: Velkommen til!

3 – A

Sprog

1. Her ser du sprog på dansk. Læs og lyt.



1. Vi taler dansk og engelsk og også lidt fransk.

2. Hun taler spansk, tyrkisk og russisk.

3. Jeg taler ikke finsk og heller ikke bosnisk.

4. Hun taler islandsk, norsk og polsk.

5. De taler portugisisk og fransk.

6. Jeg taler tysk, engelsk, plattysk og lidt dansk.

7. Taler I nederlandsk?

8. Hun taler arabisk og lidt ungarsk.

9. Taler du kinesisk eller japansk?

10. Jeg taler dansk, grønlandsk og færøsk.

11. Han taler ikke italiensk og heller ikke svensk.

12. Jeg taler tysk, dansk, frisisk og sønderjysk.

Og hvad med dig?

Jeg taler _____.

Jeg taler også lidt _____.

Jeg taler ikke _____ og heller ikke _____.





2. Hvilke sprog taler I? Snak med en makker.

Sprogbrikker

Det kan I spørge:	Det kan I svare:
Taler du _____?	Ja, det gør jeg (også).
Og hvad med dig? Taler du _____?	Nej, det gør jeg (heller) ikke.
Taler du også _____?	Ja, lidt.
	Jeg forstår lidt _____, men jeg taler det ikke.
Hvor mange sprog taler du?	Jeg taler et sprog / to sprog / tre sprog / ...



3. Gennemfør en rundspørge i klassen: Hvilke sprog taler I i klassen? Skriv en tekst. f.eks. Alle elever taler ... Mange taler ... Tre elever taler ... Kun én elev taler ...



Hvor mange sprog er det i alt i din klasse? _____



4. Tænk tilbage. Har du altid boet her, hvor du bor? Eller hvilke byer og lande har du ellers boet i? Og i hvor mange år var du der?

Hvor gammel er du? – Jeg er _____ år gammel.

Hvor længe har du boet her, hvor du bor? – Jeg har boet i _____ i _____ år.

Hvor længe var du i andre lande? ...

Hvilke sprog taler andre generationer i din familie?

Sprogbrikker

forældre: mor og far	bedsteforældre: mormor og morfar farmor og farfar
----------------------	--

3 – B



En ny elev

I Carl og Neles klasse er der en ny elev i dag.

Dansklæreren kommer ind og præsenterer pigen:

"Det er Maida. Hun har boet i Danmark og i USA,

så hun kan hjælpe til med engelsk og dansk. Men I skal også hjælpe Maida lidt med tysk. Velkommen til, Maida." Nele og Carl snakker med Maida på dansk i frikvarteret.

1. Læs spørgsmål a) og b), lyt til samtalen og svar.



a) Hvor mange sprog taler Maida? _____

b) Maida er lige flyttet. I hvilken by bor hun nu? _____

2. Læs spørgsmål a) til f) og lyt en gang til.

Sæt kryds. x



a) Hvor gammel er Maida?	<input type="checkbox"/> 15 år <input type="checkbox"/> 16 år <input type="checkbox"/> 17 år
b) Hvilke sprog taler Maida?	<input type="checkbox"/> tysk og dansk <input type="checkbox"/> engelsk og fransk <input type="checkbox"/> kinesisk og tysk <input type="checkbox"/> bosnisk og engelsk <input type="checkbox"/> spansk og dansk
c) Hvor længe var Maida i USA?	<input type="checkbox"/> i 5 år <input type="checkbox"/> i 9 år <input type="checkbox"/> i 15 år
d) Hvor længe har Maida boet i Danmark?	<input type="checkbox"/> i ca. $5+2$ år = 7 år <input type="checkbox"/> i ca. $2+12$ år = 14 år <input type="checkbox"/> i ca. $5+8$ år = 13 år
e) Hvem taler Maida dansk med?	<input type="checkbox"/> farmor og farfar <input type="checkbox"/> mormor og morfar
f) Hvem taler Maida bosnisk med?	<input type="checkbox"/> far <input type="checkbox"/> mor <input type="checkbox"/> mormor og morfar <input type="checkbox"/> farmor og farfar

3. Læs gloseliste 3 – B.



3 – C

I køkkenet og i stuen



1. Lyt til et ord, læs, sig ordet højt og forbind det med det rigtige billede.

en bakke



et køleskab

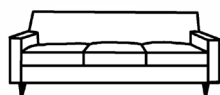


et køkken

mælk



danskvand



en sofa



en stue



sukker



en tallerken

te



en underkop



2. Nele ankommer hos Carl. Læs spørgsmål a) og b), luk bogen og lyt til samtalen.

a) Sig, hvad de vil spise og drikke.

b) Sig, hvad Carl tager med ind i stuen.

3. a) Læs teksten stille. – b) Læs gloseliste 3 – C. – c) Læs teksten en gang til.



Hos Carl

- 1 Carl har inviteret Nele og Maida hjem til sig for at forberede et oplæg sammen. De har fået en opgave i danskundervisningen. Opgaven er at forberede en præsentation af en by i Danmark i grupper på tre. De har valgt Sønderborg, fordi Maida har boet der. Nele og Carl snakker altid dansk. Carl er tosproget
- 5 med en mor fra Danmark og en far fra Tyskland. Nele vil gerne blive rigtig god til dansk, fordi hun har et fritidsjob i en dansk grænsebutik.

Klokken er tre.

Nele ringer på, Carl lukker op.

- CARL: Hej Nele, kom indenfor! Kom med ud i
- 10 køkkenet. Jeg er i gang med at lave te.
Eller vil du hellere have danskvand?

NELE: Nej tak, det er fint med te.



Carl tager tre kopper, underkopper og tallerkener ud af skabet og stiller det hele på en bakke.

- 15 CARL: Vil du have sukker eller mælk i teen, Nele?
NELE: Nej tak. Kan jeg hjælpe dig med noget?
CARL: Nej tak, gå bare ind i stuen. Jeg sætter lige æblekagen i køleskabet, og så kommer jeg også.
Nele går ind i stuen og sætter sig på sofaen. Carl dækker bordet.
- 20 CARL: Maida kommer snart. Hun har lige tekstet, at hun kommer lidt senere.
NELE: Hvad har hun skrevet? Hvornår kommer hun?
CARL: Øh, jeg ved det ikke præcist.

4. Luk bogen. Snak med en makker om, hvad I kan huske.



5. Find to makkere, kig i bogen igen og tag en af 3 roller: Nele, Carl, mellemtekst.
1. Læs en sætning stille. – 2. Se på en makker. – 3. Sig sætningen udenad.



3 – ORD OG SÆTNINGER (1)

Handlinger – lige før nutid og indtil nu

Man kan sige i **perfektum**, hvad en person lige har lavet eller hvad en person har lavet i en periode indtil nu.

Maida har lige <u>tekstet</u> .	Det har hun lige lavet. Det kan Carl læse på mobilen nu.
Hvad har hun skrevet ?	Nele vil høre, hvad hun lige har skrevet.
Hvor har Maida boet ?	Maida er seksten år gammel, altså hvor har hun boet i de sidste seksten år indtil nu?
Hun har boet i USA og i Danmark.	
Maida er lige <u>flyttet</u> til Flensborg. Hun har boet i Flensborg <u>i en uge</u> .	Hun har altså boet i Flensborg i kort tid.
Maidas forældre har fået jobs i Tyskland.	De har altså lige fået jobs og har arbejdet i Tyskland i kort tid.
Hvad er der sket ?	Hvad er der altså sket i den sidste tid indtil nu?

I **perfektum** har verbet to dele: **har / er + verbets tredje (3.) form** (perfektum participium). Perfektum participium ender på **-et** eller på **-t**.

Nogle uregelmæssige verber skifter vokal, f.eks. at **vælge** – har **valgt**.

Med mange verber bruger man hjælpeverbet **har** (har skrevet, har spist, har valgt, har boet, har fået). Med bevægelsesverber og tilstandsændringer bruger man hjælpeverbet **er**, f.eks. er flyttet, er gået, er sket, er begyndt).

Man bruger tit "lige", "allerede", "indtil nu" eller "i en uge / i lang tid / i kort tid / i den sidste tid / ..." sammen med perfektum.



1. a) Sammenlign med tysk: det er sket / jeg har boet / vi er flyttet / han har stået / hun er gået / jeg har valgt / jeg er begyndt. Er der mange forskelle (har / er)?
b) I hvilke situationer bruger man perfektum på tysk og på engelsk? Er der forskelle?



2. Spørg og svar.
Har du været i Danmark?
Hvor længe har du boet her, hvor du bor?
I hvor mange år har du lært engelsk i skolen? (eller andre sprog?)
Hvor længe har du lært dansk i skolen nu? I uger. / I måneder.
Er du flyttet i de sidste fem år?
Har du glemt noget i dag? – Har du allerede valgt en opgave i dag? ...

3 – D

Hvad er klokken?

1. Lyt til sætninger og sig højt, hvad du hører: gloseliste 3 – D.



2. Hvad er klokken? / Hvornår ...?



Kig på uret. Sig, hvad klokken er. Sig, hvornår bussen kommer.

Hvad er klokken?

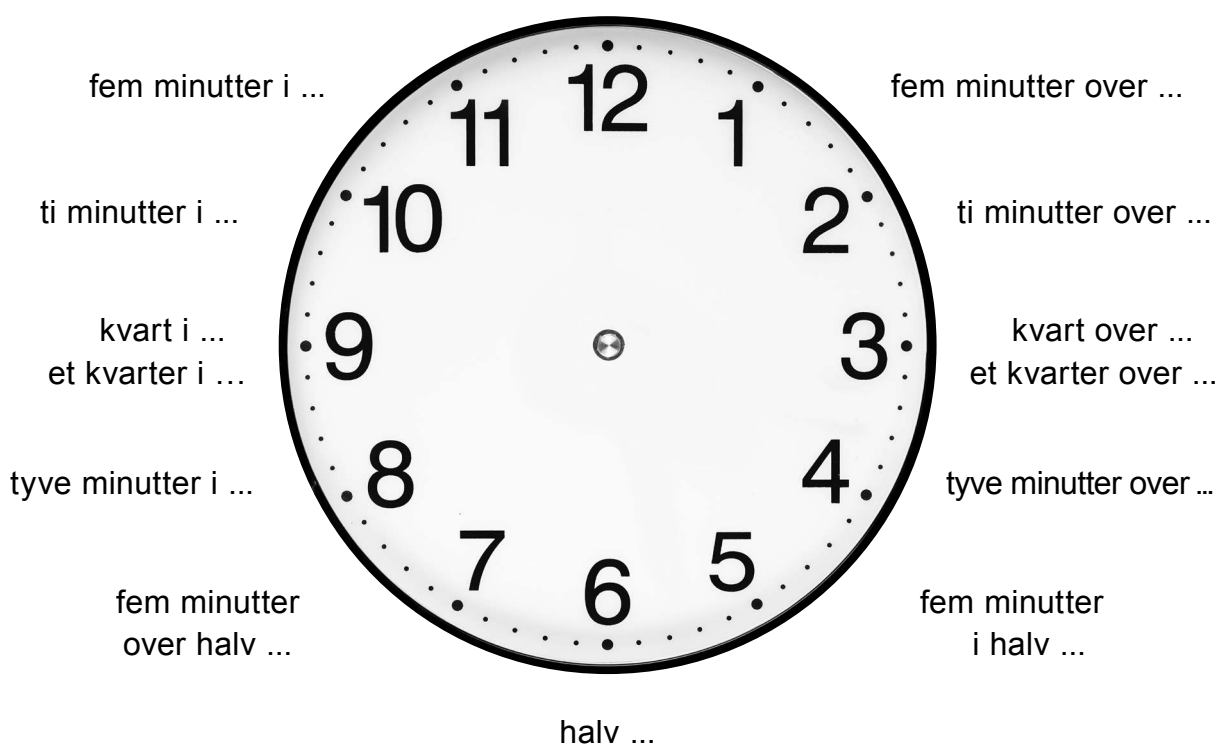
Klokken **er** fire. / Den **er** kvart over syv. / ...

Hvornår kommer bussen?

Den kommer klokken seks. / Bussen kommer fem minutter i halv elleve. / ...

Sprogbrikker

et / to / tre / fire / fem / seks / syv / otte / ni / ti / elleve / tolv





3. Sig, hvad klokken er.

a)	b)	c)	d)	e)	f)
g)	h)	i)	j)	k)	l)

m) Og hvad er klokken nu?



4. Skriv ned, hvad klokken er.

a)		Klokken er _____.
b)		Den er _____.
c)		_____.
d)		_____.
e)		_____.
f)		_____.
g)		_____.
h)		_____.
i)		_____.

3 – E

I stuen

Carl og Nele sidder i stuen hos Carl. De venter på Maida. Hun kommer om lidt.

1. Kig på billedet og lyt til beskrivelsen af ting og personer. Kan du se, hvor de er?



2. Læs gloseliste 3 – E.

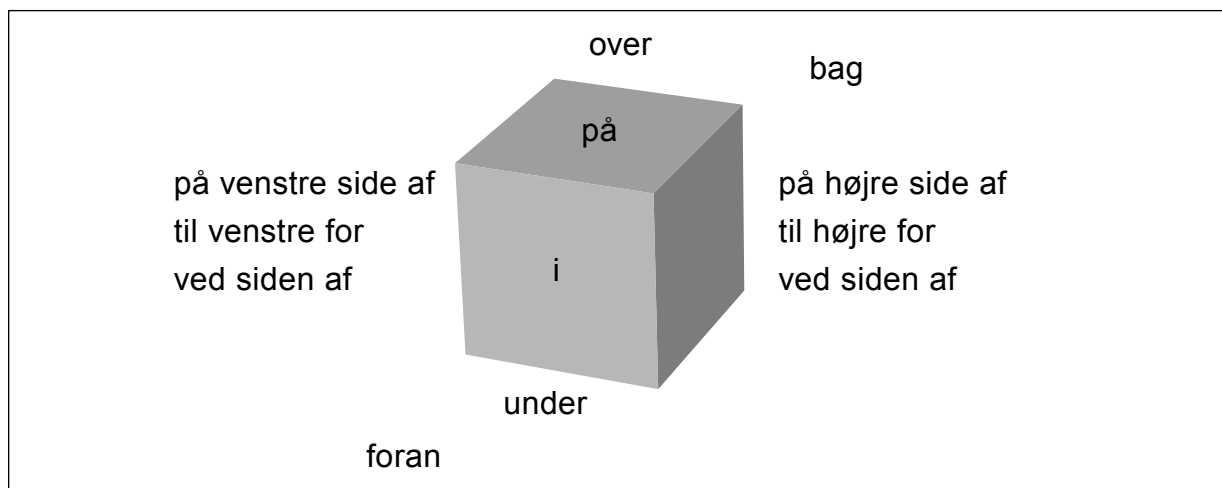


3. Snak om billedet med din makker.



Hvor er Nele og Carl?	De er i ...
Hvad læser Nele i?	Hun læser i ...
Hvad ligger Carl på?	...
Hvor står bordet?	...
Hvor ligger der et par sko?	Der ligger ...
...	...




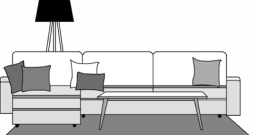
Sprogbrikker





3. Hvor er hvad? Kig på billederne og indsæt de rigtige præpositioner.

til højre / venstre for – ved siden af – på venstre / højre side af – på – bag – under
– foran – over

	<p>Lampen står _____ venstre _____ sofaen. Billedet hænger _____ væggen _____ sofaen.</p>
	<p>Blomsten og stearinlysene står _____ bordet. Der ligger et par sko _____ bordet. Skoene ligger _____ sofaen.</p>
	<p>Planten står _____ lænestolen. Nele sidder _____ lænestolen _____ planten.</p>
	<p>Bordet står _____ sofaen. Lampen står _____ sofaen.</p>



4. Du ser det ikke, men indsæt rigtige præpositioner i beskrivelsen af et andet billede.

_____ billedet er der en stue. _____ midten hænger der et ur _____ væggen
_____ en sofa. Der står to lænestole _____ højre og _____ venstre
_____ et bord. Bordet står _____ sofaen. _____ bordet ligger der
en avis og to bøger. _____ bordet ligger der et par sko. _____ siden
_____ skoene ligger der en mobiltelefon. Det er spændende. Er der mere på
billedet? _____



5. Find en makker. Læs beskrivelsen i opgave 4 højt. Din makker tegner billedet.

3 – ORD OG SÆTNINGER (2)

Substantiver i bestemt pluralis

Husk:

- På dansk er der to ubestemte artikler: **en** og **et**.
- Den bestemte artikel står sidst i substantivet: **-(e)n** og **-(e)t**.
- Der er fire endelser i ubestemt pluralis: **-er**, **-r**, **-e**, **-** (pluralis = singularis) og der er **uregelmæssige** former.
- Efter kort vokal og én konsonant: **dobbeltkonsonant** foran en endelse.

Den bestemte artikel står også sidst i pluralis.

Den bestemte artikel i pluralis er **-ne** efter **-er**, **-r** og **-e** i ubestemt pluralis.

Den bestemte artikel i pluralis er **-ene** efter **-** (pluralis = singularis) i ubestemt pluralis.

singularis ubestemt form	singularis bestemt form	pluralis ubestemt form	pluralis bestemt form ubestemt pluralis + -(e)ne
en blyant et bogstav en ø	blyanten bogstavet øen	(to) blyanter (29) bogstaver (mange) øer	blyanterne bogstaverne øerne
en kop en ven en bog et eksempel	koppen vennen bogen eksemplet	(fire) kopper (tre) venner (fem) bøger (to) eksempler	kopperne vennerne bøgerne eksemplerne
et billede en salat en pølse et vindue	billedet salaten pølsen vinduet	(tre) billeder (to) salater (fem) pølser (fire) vinduer	billederne salaterne pølserne vinduerne
et bord et skab en stol en kuglepen en væg	bordet skabet stolen kuglepennen væggen	(15) borde (to) skabe (30) stole (tre) kuglepennene (fire) vægge	bordene skabene stolene kuglepennene væggene
en sko en ting et år et glas et tal	skoen tingen året glasset tallet	(et par) sko_ (mange) ting_ (tre) år_ (fire) glas_ (to) tal_	skoene tingene årene glassene tallene

Den bestemte artikel i pluralis har uregelmæssige former efter **-ere** og **-s** i ubestemt pluralis.

en lærer en computer en hotdog	læreren computeren hotdoggen	lærere computere hotdogs	lærerne computerne hotdoggene / (hotdog)sene
--------------------------------------	------------------------------------	--------------------------------	---



1. Find artikler og pluralisformer. (Kig i gloselisten til lektion 1 til 3C.)

singularis ubestemt form	singularis bestemt form	pluralis ubestemt form	pluralis bestemt form
en is	<i>isen</i>	<i>is</i>	<i>isene</i>
	verbet		
		fædre	
			mødrene
en dør			
	grænsen		
		weekender	
			sofaerne
en ordbog			
	uret		
		makkere	
			jobbene



2. Stil spørgsmål og svar.

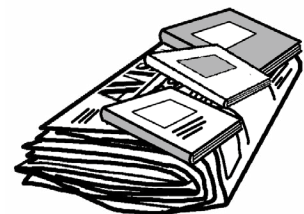
A



B



C



A) f.eks. Hvor mange ting står der på ...? – Der står ...
Hvor står flaskerne? De står til venstre for ...

B) f.eks. Hvor mange ting står / ligger der på ...? – Der står / ligger ...
Hvor står glassene? – De står bag ...

C) f.eks. Hvor ligger avisen? – ...

1. Lyt til beskrivelsen af hvad der sker og hvad de siger i stuen. Læs samtidig.

Ventetid

1 Carl og Nele er i stuen og venter på Maida. Carls mobiltelefon ringer.

CARL: Hej, Maida!

MAIDA: Hej, Carl! Undskyld, men jeg kommer lidt senere. Bussen er forsinket.

5 CARL: O.k., Maida, vi venter bare indtil du kommer.



Derefter kommer Carls mor, Lotte, ind i stuen med en bakke. På bakken står æblekagen fra køleskabet. Hun er lige kommet hjem.



LOTTE: Hej, Nele, hyggeligt at se dig! Vil I ikke have æblekage?

CARL: Ja, ja, mor. Stil bare æblekagen på bordet. Vi venter lidt endnu.

10 NELE: Hej, Lotte!

Lotte stiller æblekagen på bordet.

LOTTE: Hvem venter I på?







CARL: Vi venter på Maida. Hun er ny i klassen. Maidas bus er forsinket. Hun kommer sikkert snart. Så kan vi gå i gang med at forberede et oplæg om en dansk by.

15

LOTTE: Nå ja, det lyder spændende. God arbejdslyst! Jeg har også lidt arbejde på mit kontor. Hvor længe har I allerede ventet? Hov, for at få tiden til at gå, kan I lige kigge på et dansk sprogpil. Det har jeg taget med fra min skole for at prøve at spille det.

20 Carl og Nele finder kort med overbegreber, en terning og tabeller på papirark med terninger på. Lotte spiller også med for at se, hvordan man gør.

De indsætter seks overbegreber fra kortene i én tabel: 1 "by i Danmark", 2 "mad", 3 "tid", 4 "skole", 5 "verber" og 6 "hygge". De skal tage terningen, slå skiftevis og sige et passende dansk ord eller udtryk, f.eks. en ener: "Tønder", en firer: "penalhus", en treer: "kvart i et" eller "senere" eller "i mange år". En spiller skriver alle ordene i tabellen. Er et overbegreb allerede fyldt eller kan en spiller ikke komme med et ord, er det den næste spillers tur. Spilleren med det sidste ord i tabellen har vundet.

					
<i>by i Danmark</i>	<i>mad</i>	<i>tid</i>	<i>skole</i>	<i>verber</i>	<i>hygge</i>

Nele, Carl og Lotte begynder at spille.

- 30 NELE: Nå ja, jeg kan finde mange ord til "mad" og "skole" i tabellen.
 LOTTE: Du er blevet rigtig god til dansk, Nele. Hvor længe har Carl og du egentlig kendt hinanden?
 NELE: Tak, Lotte, jeg tror, vi har kendt hinanden i fem-seks år, ikke Carl? Men det med "hygge", det er meget svært.
 35 LOTTE: Tja, den danske hygge kan være mange ting: god mad og stearinlys på bordet for eksempel, eller at læse en god bog i en hyggekrog i huset.
 CARL: Eller at se en film sammen med venner, eller varm kakao efter en anstrengende dag i skolen. Eller strandvolley.
 NELE: Ha, kan jeg sige "æblekage"? Jeg har slået en sekser.
 40 CARL: Jamen, det skriver jeg ned under "hygge". Toeren med "mad" er allerede fyldt. Kan I ikke slå en femmer? Jeg håber, Maida kommer snart ...
 NELE: Hvorfor det? Det er hyggeligt at spille.
 CARL: Nu har vi altså snart ventet længe nok med at spise æblekagen.
 Nele og Lotte smiler.



2. Luk bogen. Snak med en makker: Kan I huske spillet og beskrive det på dansk?

3. Læs gloselisten. Lyt til ord og sætninger samtidig og sig højt, hvad du hører:
gloseliste 3 – F.



4. I klassen: Svar på spørgsmålene og stil flere.



- a) Hvorfor er Maida ikke med i stuen? – Hun er ikke med i stuen, fordi bussen ...
b) Hvad laver Nele? – Hun sidder i stuen og ...
c) ... Carl? – ...
d) ... Lotte? – ...
e) Hvorfor smiler Nele og Lotte? – De smiler, fordi ...
...

5. Fortæl skiftevis, hvad der sker i historien, sammen med en makker.



Kig på eksemplerne: Sætningerne begynder ikke med subjektet, men med først, så, derefter, til sidst. Så følger verbet.

A: Først **er** Carl og Nele i stuen og venter.

B: Så **ringer** ...

A: Derefter **kommer** ... hjem.

B: Så **stiller** Lotte ...

A: Så ...

B: Derefter Til sidst ...

4. Skriv selv en historie om en situation i en stue.



Beskriv, hvad der er i stuen og hvad der sker. Brug en blyant eller skriv digitalt.
Opbevar historien.

5. a) Find ordet "Hygge" i den tyske *Duden*.




hyggedag – hyggebelysning
hyggekrog – hyggestemning
hyggesnak – hyggetur

- b) Prøv at forklare på tysk, hvad ordene betyder.

Du kan bruge en dansk-tysk ordbog for at finde orddele efter "hygge-".

Hvorfor er det svært at oversætte ord med "hygge-" til tysk? Diskutér det i klassen.

3 – ORD OG SÆTNINGER (3)

-  1. Læs gloseliste 3 – ORD OG SÆTNINGER (3).

Hovedsætninger (ligefrem ordstilling ⇒ S V)

Mange sætninger er udsagn, informationer eller svar og begynder med subjektet. Det er hovedsætninger. Efter subjektet følger **verbet** eller **verbets første del**.

f.eks. Maida **er** seksten år gammel. Mikkel **beskriver** klasseværelset.
 Vi **har været** i Danmark. Jeg **har ikke set** din blyant.

Hovedsætninger med inversion (omvendt ordstilling ⇐ V S)

En hovedsætning kan også begynde med et andet sætningsled. Så følger **verbet** eller **verbets første del** og derefter subjektet.

Inversion betyder altså, at **verbet** eller **verbets første del** står foran subjektet i en hovedsætning.

f.eks. Om lidt **kommer** Maida. Så **kommer** hun ind i stuen.
 Her i klasseværelset **har jeg** ikke **set** din blyant.

Spørgsmål (omvendt ordstilling ⇐ V S)

I spørgsmål står **verbet** eller **verbets første del** foran subjektet.

f.eks. Hvad **hedder** du? Hvor gammel **er** du?
 Hedder han Morten? Hvilke sprog **taler** de?
 Er Maida 15 eller 16 år gammel? **Kommer** I fra Ålborg?
 Har de andre **været** i Danmark? **Kan** du **stave** til dit fornavn?

En præposition står sidst i spørgsmål med spørgeord.

f.eks. Hvor **kommer** hun fra? Hvem **snakker** du med?
 Hvad **kigger** han på? Hvem **har** de **snakket** med?
 Hvad **læser** hun i?

Sætninger med ubestemt subjekt

En sætning med et ubestemt subjekt (f.eks. en kop) har brug for en støtte. Man tilføjer der som subjektstøtte. Der indtager subjektets plads i hovedsætninger med eller uden inversion og i spørgsmål.

f.eks. Der står et glas på bordet. På bordet **står** der et glas.
Der hænger et billede på væggen. På væggen **hænger** der et billede.
Ligger der en bog i skabet?
 Hvor **er** der en kop?

Sætningsled og ordstilling							
1			Jeg	har			en blyant.
2			Den	er			væk.
3			Jeg	kan	ikke	finde	min blyant.
4		Har	du			set	den?
5			Den	ligger	ikke		på bordet.
6	I skabet	er	blyanten		heller ikke.		
7	Her	ligger	der		kun		en kuglepen.
8			Der	står	også		fire flasker i skabet.
9		Ligger	blyanten				på stolen?
10			Jeg	ser	kun		et hæfte på stolen.
11		Ligger	der		også		en bog på stolen?
12			Jeg	kan	heller ikke	se	mine bøger.
13	Hvor	er	de?				
14	Hvad	hedder	bøgerne?				
15	Nu	ser	jeg				blyanten!
16			Den	ligger			i pennalhuset.
17	Hvad	sidder	du				på?
18			Du	sidder			på mine bøger!



2. a) Find sætningernes subjekter.
- b) I hvilke sætninger er der inversion?
- c) Find alle sætninger med der som subjektstøtte.

Hvad er subjektet i sætningen? Kan du se, at det er et ubestemt subjekt?

- d) Hvilke sætninger ligner tysk ordstilling?
- e) Hvilke sætninger ligner engelsk ordstilling?



3. Snak med en makker: Min bog er væk. Har du set den? / Mit hæfte er væk. Har du set det? / Mine sko er væk ... Hvor kan den / det / de være? ... Stil spørgsmål og svar.





4. Se på samtalen. Hvad har person B ikke forstået?

Der ligger to bøger på bordet.

Undskyld, **hvad** ligger der på bordet?

To bøger!

Undskyld, **hvor** ligger bøgerne?

(De ligger) På bordet!



5. Indsæt et ubestemt eller et bestemt subjekt i sætningerne.

ubestemt subjekt (husk: + der)	bestemt subjekt
Der står <u>et glas</u> på bordet (og ikke flere glas eller en kop).	<u>Glasset</u> står på bordet (og ikke på stolen).
Der hænger <u>to billeder</u> på væggen (og ikke to plakater).	<u>Billederne</u> hænger på væggen (og ikke på døren).
Ligger <u>der</u> _____ i skabet? (en ubestemt bog)	Ligger _____ i skabet? (en bestemt bog)
Hvor er <u>der</u> _____ ? (Jeg har brug for en kop.)	Hvor er _____ ? (En bestemt kop er væk.)
Hvor er <u>der</u> _____ ? (Jeg har brug for flere glas.)	Hvor er _____ ? (Jeg kan ikke finde bestemte glas.)
Er der _____ i stuen? Eller: <u>Hvem</u> er <u>der</u> i stuen? (Jeg ved ikke, om der er en ubestemt person i stuen, eller hvem det er.)	Er _____ i stuen? (Jeg ved ikke, hvor en bestemt person er.)



6. Du har opbevaret en historie om en situation i en stue.

- a) Læs din og en makkers beskrivelse fra opgave 4 i lektion 3 – F. Prøv at forbedre de to tekster sammen. b) Renskriv historien.

3 – G

Spørgsmål

1. Læs gloseliste 3 – G.



2. Kan du huske passende spørgeord? Stil spørgsmål med spørgeord.



- _____ hedder du til fornavn?
- _____ kommer du _____?
- _____ i Danmark har du været?
- _____ forbinder du med Danmark?
- _____ gammel er du?
- _____ mange elever er der i din klasse?
- _____ er det? (en ukendt person)
- _____ er det? (en ukendt ting)
- _____ sprog taler du?
- _____ er klokken?
- _____ kommer bussen?
- _____ spiller man spillet?



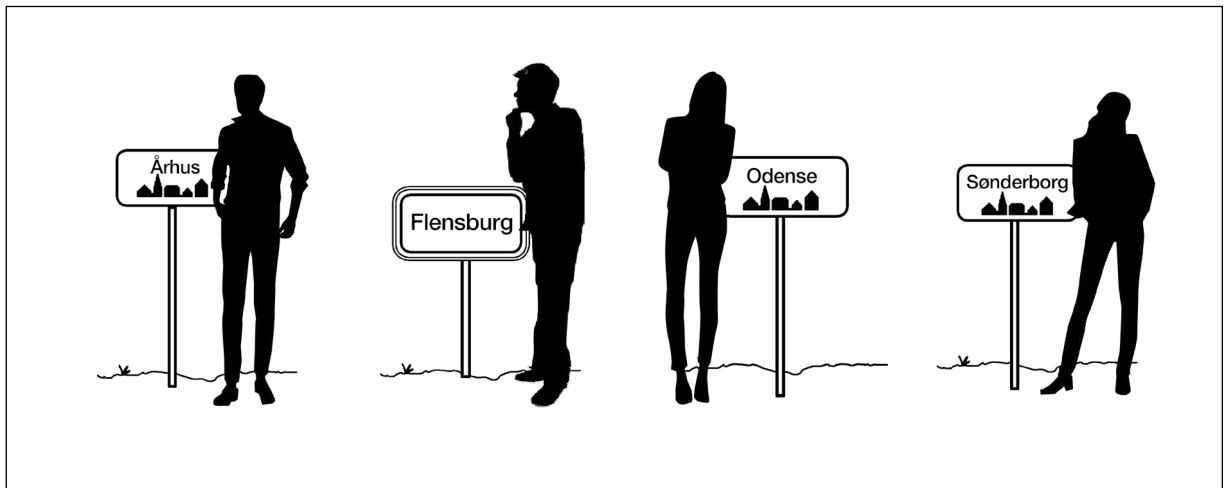
3. Stil spørgsmål uden spørgeord.



- Ligger Husby i Danmark eller i _____?
- _____ du i Tyskland?
- _____ du stave til dit efternavn?
- _____ flasken _____ bordet?
- Står _____ også en kop?
- Vil du _____ sukker eller mælk i teen?



4. Formulér rigtig mange spørgsmål til én af de fire ukendte personer og svar med lidt fantasi.



5. Find en makker i klassen, som du ikke kender så godt. Interview hinanden. Kig på hinanden, mens I taler.





6. Fortæl klassen om din makker. Han / hun ...



7. Lyt til præsentationer og giv respons.

Husk: Ros og ris. Sådan kan du give respons:

 ros	 ris
<p>En god beskrivelse!</p> <p>Det er en fin præsentation!</p> <p>Du har husket rigtig meget.</p> <p>Alle tiders!</p> <p>Fantastisk!</p>	<p>Du har ikke husket så meget.</p> <p>Der mangler noget: ...</p> <p>Du har glemt noget: ...</p> <p>(f.eks. Hvor gammel er hun / han?)</p> <p>Det var ikke rigtigt: ...</p> <p>Det var forkert: ...</p> <p>(f.eks. Jeg / han / hun bor ikke i ...)</p>

Sådan kan du svare på ros eller ris:

<p>Tak for rosen!</p> <p>Ja, jeg har prøvet at huske meget.</p>	<p>Ja, det er rigtigt.</p> <p>Nå ja, det har jeg glemt.</p> <p>Jamen, nu husker jeg det.</p>
---	--

3 – UDTALE

1. Øv udtalen: Lyt til ord og sig højt, hvad du hører.
2. Læs ord i lydskrift og sig højt, hvad du læser.



Udtale [a] – huskeord [a]: Hansen

”lyst a”

dansk udtale	dansk skrift	
man hører kort [a]	man læser a først eller midt i et ord foran [d], [ð], [l], [n], [s] eller sidst i et ord	man læser e i nogle ord efter [ɐ]
[ˈadən] [ˈalə]	atten alle	
[ˈhan] [faˈmilʲə] [ˈuðənˈað]	han familie udenad	
[ˈja] [ˈsoːfa]	ja sofa	
[fanˈtasdisg]	fantastisk	
[ˈdɒŋʔ] [ˈtɒadən] [ˈtɒaðvə]		dreng tretten trediv

Udtale [ɑ] / [ɑ:] – huskeord [ɑ] / [ɑ:]: Larsen

”dybt a”

dansk udtale	dansk skrift	
man hører kort [ɑ] eller langt [ɑ:]	man læser a først eller midt i et ord foran [b], [f], [m], [ŋ], [g]	man læser a før eller efter r, som man kan høre [ɐ] eller som man ikke kan høre
[ɑboˈteːg]	apotek	
[ˈkɑfə] [ˈlɑmbə] [ˈmɑŋə] [ˈtag]	kaffe lampe mange tak	
[ɑˈtigəl] [ˈfɑʔ] [pluˈvɑːlis]		artikel fra pluralis
[gɑˈdiːn] [ˈsvɑː]		gardin svar

[ˈha] – have (infinitiv) ⇔ [ˈhɑʔ] – har (præsens)

[ˈta] – tag (imperativ) ⇔ [ˈtɑʔ] – tager (præsens)

Kan du udtale, hvad de hedder?

[a] eller [ɑ] / [ɑ:]

Danmark Carl Rasmussen

Karen Madsen


Hanne Larsen

Lars Hansen

f.eks. [ˈdanmɑːg]

3 – H



1. Læs og forstå hele interviewet med Maida. Kig gerne i gloseliste 3 – H. Du kan lytte til  27 en gang til.

Lyttetekst 3 – B: En samtale med Maida

1

CARL: Hvor længe har du boet i Danmark, Maida?

MAIDA: I mine første fem år. Og så i de sidste godt to år.

CARL: Hvor længe var du i USA?

5 MAIDA: I ni år.

NELE: Hvor gammel er du så?

MAIDA: Jeg er seksten år gammel, næsten sytten.

NELE: Hvor mange sprog taler du?

MAIDA: Fem. Dansk, engelsk, bosnisk, ikke så godt tysk og lidt spansk. Dansk
10 og bosnisk er jeg opvokset med.

NELE: Det er rigtig mange sprog. Dansk har du lært i Danmark og engelsk har du lært i USA, men hvorfor taler du tysk?

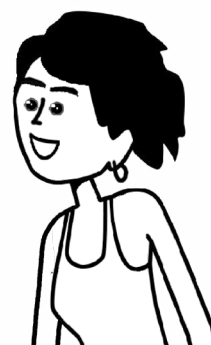
MAIDA: Min far taler tysk og dansk, fordi mine bedsteforældre bor her i Tyskland. Og jeg har lært tysk i skolen i Danmark. Jeg taler tysk med min farmor og farfar. Eller jeg prøver at tale tysk, jeg mangler lidt træning ...
15

CARL: Vi skal nok hjælpe dig. Og hvorfor taler du bosnisk og spansk?

MAIDA: Min mor og mine bedsteforældre kom til Danmark i 1995 fra Bosnien-Hercegovina, da der var krig. Jeg taler tit bosnisk med min mor. Og også med min mormor og morfar. De bor i Danmark og taler også
20 dansk. Og jeg taler lidt spansk, fordi det var et fag i skolen i USA.

NELE: Hvorfor bor du i Tyskland nu?

MAIDA: Vi er lige flyttet til Flensborg. Det er, fordi mine forældre har fået job i et dansk firma her. Hvilke sprog taler I? ...



M

2. Mediering på tysk

Nele kommer hjem efter skolen og fortæller om Maida på tysk. Neles far spørger, hvorfor Maida taler så mange sprog. Tag Neles rolle og mediér fra tekst 3 – H på tysk, hvilke sprog Maida taler og hvorfor hun har lært sprogene.

3 – DET HAR DU LÆRT I LEKTION 3



Lav opgave a-i og vurder, hvor god du er. Sæt kryds.

a. Fortæl noget om Maida.

Jeg kan fortælle noget om en person.	☺	☹	☹
--------------------------------------	---	---	---

c. Sig mindst syv sprog på dansk og hvilke sprog du kan tale.

Jeg kan sige syv sprog og hvilke sprog jeg kan tale.	☺	☹	☹
--	---	---	---

d. Sig, hvad klokken er a) nu / b) + 15 minutter / c) + 30 minutter.

Jeg kan sige, hvad klokken er.	☺	☹	☹
--------------------------------	---	---	---

e. Beskriv, hvor ting er i en stue.

Jeg kan beskrive, hvor ting er i en stue.	☺	☹	☹
---	---	---	---

f. Forklar, hvad der er sket og hvad de lige har lavet hos Carl i lektion 3 (perfektum).

Jeg kan forklare, hvad der lige er sket i en situation.	☺	☹	☹
---	---	---	---

g. Stil mindst fem spørgsmål til en ukendt person.

Jeg kan stille spørgsmål til en ukendt person.	☺	☹	☹
--	---	---	---

h. Læs interviewet med Maida i 3 – H (Lytte tekst 3 – A) igen og medier på tysk, hvor Maida har boet indtil nu.

Jeg kan mediere informationer fra en dansk tekst på tysk.	☺	☹	☹
---	---	---	---

i. Hvilke sprog taler du og hvor har du lært sprogene? Hvilke sprog vil du gerne lære og hvorfor? Skriv en tekst om dine sprog. Tag interviewet med Maida som model.

Jeg kan skrive en tekst om mine sprog.	☺	☹	☹
--	---	---	---

3 – EKSTRANUMRE

Sprogsamleren

- Skriv lister med ord og udtryk under overbegreber, f.eks. "sprog", "køkken", "stue", "tid", "hygge", "at spille" eller vælg andre overbegreber fra lektion 3.



Sprogeksperten

- Producer sprogpillet fra lektion 3 – F til hele klassen. Skriv passende overbegreber fra lektion 1 til 3 på kort, design en tabel og noter mulige løsninger fra lektionerne på hjælpearke. Senere kan du tilføje flere kort efter lektion 4, 5,



LEKTION 4: Det er en aftale!

4 – A



1. Luk bogen, lyt til, hvad der sker hos Carl, og svar på to spørgsmål.

Hvad vil Maida gerne drikke? _____

Hvem bor i Sønderborg? _____



2. Læs gloseliste 4 – A. Lyt en gang til og læs teksten derefter.

Maidas ankomst hos Carl

- 1 Maida ringer på, Carl lukker op.

CARL: Hej, Maida! Kom indenfor! Nele venter allerede i stuen. Vil du have te?

MAIDA: Hej, nej tak, jeg vil hellere have et glas vand. Undskyld, at jeg kommer så sent. Det var ikke en sjov oplevelse med bussens forsinkelse. Og

- 5 heller ikke med chaufføren. Han var så sur.

CARL: Det gør ikke noget. Vi har ventet med at spise æblekage.

Maida går ind i stuen.

MAIDA: Hej, Nele! Hyggeligt at se dig.

NELE: Hej, Maida, og i lige måde.

- 10 MAIDA: Kommer jeg for sent, har I allerede snakket om oplægget? Jeg har nemlig fået en god idé. Har I lyst til at besøge mine bedsteforældre i Danmark? De bor i Sønderborg. Bagefter kan vi gå en tur i byen.

NELE: Jeg har været i Sønderborg to eller tre gange, men kun i kort tid. Det lyder rigtig godt. Det vil jeg gerne.

- 15 Carl kommer ind i stuen med en flaske danskvand og et glas til Maida.

NELE: Carl, har du været i Sønderborg?

CARL: Nej, det har jeg ikke. Snakker I om oplægget?

MAIDA: Ja, det gør vi. Vi har snakket om at tage til Sønderborg til mine bedsteforældre. De kan også hjælpe med informationer om byen.

- 20 CARL: Det er en god idé. Så skal vi bare finde en passende dato. Hvornår har I tid?

3. Stil spørgsmål om teksten i klassen:

Hvem ringer på? – **Hvem** har været i Sønderborg? ...

Hvad spiser de? ... **Hvor** ... ? **Hvorfor** ...? **Hvornår** ...?



4. Gennemfør samtalen mellem Nele, Maida og Carl højt med to andre:

1. Læs en sætning stille. – 2. Se på en makker. – 3. Sig sætningen udenad.



5. Find en makker og skriv en dialog.

I er to personer (person A og person B):

- person B står foran døren og ringer på,
- person A er i huset og lukker op,
- I hilser på hinanden,
- I stiller spørgsmål til hinanden,
- person A spørger, hvad person B vil drikke og spise,
- I går ind i stuen. – Hvad snakker I om? Spiller I et spil? Ser I en film? ...



Sprogbrikker

Sådan kan man f.eks. begynde en samtale:	
Godmorgen!	– Godmorgen!
Goddag!	– Goddag!
Mojn! (i det sydlige Danmark)	– Mojn!
Hyggeligt at se dig!	– I lige måde!
Kom indenfor!	– Tak.
Kommer jeg for sent?	– Nej, det er fint.
Undskyld, at jeg kommer så sent.	– Det gør ikke noget.
Hvordan har du det?	– Jeg har det godt.

6. Opfør dialogerne som skuespil i klassen. Husk at tale frit. Giv respons til andre.



ros	ris
Jeg synes, det var en fin og lang dialog! Alle tiders! Jeg synes, der var spændende ideer! I har talt frit. ...	Jeg synes, det var en meget kort dialog. I har glemt noget: ... (f.eks. at stille spørgsmål til hinanden) I har ikke talt frit. I har læst teksten op. ...
reaktion Tak skal du / I have! Det glæder os at høre. ...	reaktion Tak fordi du gør os opmærksom på det. Det skal vi huske næste gang. ...

4 – B

Tal fra 41 (enogfyrre) til 1.000.000 (en million)



1. Lyt og sig højt, hvad du hører: gloseliste 4 – B.



2. Forbind de rigtige tal med hinanden.

a)

	50	ti
tyve	40	
	80	tredive
fyrre	30	
	10	halvtreds
tres	20	
	90	halvfjerds
firs	100	
	70	halvfems
hundrede	60	

tres (= 3·20) / firs (= 4·20)

halvtreds (= halvvejs mellem 40 og 60) / halvfjerds (= halvvejs mellem 60 og 80)

b)

tres tusind(e) halvfjerds ti femhundredeogtre hundrede halvtreds en million firs

70 1000 60 10 30 10.000 1.000.000 50 90 1900 20 100 40 5310 503 80

tredivetitusind(e) nittenhundrede femtusindtrehundredeogti halvfems tyve fyrre



3. a) Tæl fra 44 til 55. b) Tæl fra 66 til 77. c) Tæl fra 88 til 100.



4. Sig tallene: 10 – 20 – 30 – 40 – 50 – 60 – 70 – 80 – 90 – 100 – 110 – 160 – 200 – 363 – 430 – 570 – 788 – 936 – 1143 – 1997 – 2024 – 15.555 – 173.852 – 991.619



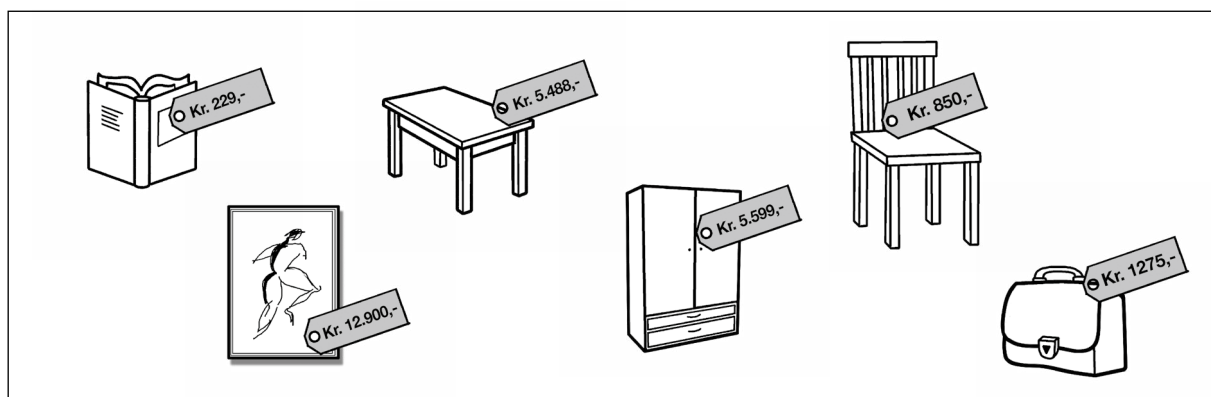
5. Vil du ringe fra Tyskland til Danmark? Så skal du indtaste 00 45 først.
Vil du ringe fra Danmark til Tyskland? Så skal du indtaste 00 49 først.
Maida bor i Flensborg, Maidas bedsteforældre bor i Sønderborg. Maida vil ringe til dem. Sig telefonnummeret: 00 45 – 99 88 77 66
Maidas bedsteforældre vil ringe til Maida. Sig telefonnummeret: 00 49 – 163 1234567

6. Gå på internettet og find et telefonnummer på en restaurant i Sønderborg.
 Find et telefonnummer på en biograf i Sønderborg.
 Find et telefonnummer på et apotek i Sønderborg.
 Find et telefonnummer på en cykeludlejning i Sønderborg.
 Find telefonnumre på interessante attraktioner i Sønderborg.



a) Sig telefonnummeret til en makker. b) Makkeren skriver det ned. c) Rigtigt?

7. Se på priserne. Sig, hvad tingene koster og hvor mange du vil have.



f.eks. En stol koster ... kroner. Jeg vil gerne have 4 stole. Hvad koster stolene?
 De ...

8. Brug internettet. Find tal og informationer om Danmark og om en by i Danmark.



Danmark

Indbyggere: Hvor mange mennesker bor der?	
Areal: Hvor mange kvadratkilometer har landet?	
Interessante informationer: Hvad gør landet interessant for dig?	

En by i Danmark

Navn: Hvad hedder byen?	
Indbyggere: Hvor mange mennesker bor der?	
Areal: Hvor mange kvadratkilometer har byen?	
Interessante informationer: Hvad gør byen interessant for dig?	

Beskriv din by i klassen.

 4 – C

Hvornår har du tid?



		20:15
kvart over fem (om eftermiddagen)	17:15	klokken sytten femten
halv syv (om aftenen)	18:30	klokken atten tredive
kvart i otte (om morgenen)	07:45	klokken syv femogfyrrer
fem minutter i halv tolv (om formiddagen)	11:25	klokken elleve femogtyve
to minutter i ti (om aftenen)	21:58	klokken enogtyve otteoghalvtreds
tre minutter over et (om natten)	01:03	klokken et nul tre



1. Sig på to måder, hvad klokken er.



Klokken er 06:33 / 14:17 / 22:50 / 09:09 / 20:45 / 16:30 / 05:30 / 02:15 / 23:05 / (nu?).



Nele, Carl og Maida snakker om den næste uge. Det er Neles kalender.

Neles uge						
mandag	tirsdag	onsdag	torsdag	fredag	lørdag	søndag
16:15 badminton		17:00 klaver	14:00 tandlæge	19:00 Mia holder fød- selsdagsfest		10:30 svømning med Birte



2. På eller om? Snak med en makker og se på tabellen.

Nele skal til badminton på mandag kl. 16:15.	Hun skal altid til badminton om mandagen .
Hun skal ikke til noget på tirsdag .	Hun skal aldrig til noget om tirsdagen .
Hvad skal Nele lave de andre dage og i weekenden?	...

3. Nele, Maida og Carl vil gerne tage til Sønderborg næste uge. De skal finde en passende dato. Lyt til, hvad de siger i teksten "**Hvornår har I tid?**", og skriv i Maidas og i Carls kalender, hvad de skal lave i løbet af næste uge.

<u>Carls uge</u>						
mandag	tirsdag	onsdag	torsdag	fredag	lørdag	søndag

<u>Maidas uge</u>						
mandag	tirsdag	onsdag	torsdag	fredag	lørdag	søndag

Hvornår har Nele, Carl og Maida tid til at tage til Sønderborg?



4 – ORD OG SÆTNINGER (1)

Handlinger i fremtiden

En sætning i futurum udtrykker, at noget vil eller skal ske i fremtiden. Man danner futurum med **skal** eller **vil** og et verbum i infinitiv.

f.eks. Nele, Carl og Maida **skal** holde et oplæg om Sønderborg.

De **skal** besøge Maidas bedsteforældre i Danmark.

De **skal** finde en passende dato.

Klassen **vil** sikkert rose oplægget.

skal: en plan

vil: en forudsigtelse



1. Tænk på tidspunkter i fremtiden (plan eller forudsigtelse?):

Om _____ år vil jeg være 30 år gammel.

Om _____ minutter vil dansktimen være forbi.

Om _____ dage skal jeg lave noget spændende.

Med **skal** uden efterfølgende infinitiv siger man, hvor man skal hen.

f.eks. Næste søndag **skal** Nele til svømning med Birte.

På torsdag **skal** Nele til tandlægen.

De **skal** i biografen i Sønderborg.

Næste uge / hver uge

Der er forskel på, om man siger, at man laver noget i næste uge eller regelmæssigt hver uge. Kig i tabellen for at se, hvordan man udtrykker det:

næste uge	hver uge
på mandag næste mandag	om mandagen hver mandag
onsdag aften	hver onsdag aften
fra kl. 8 til 9 på torsdag fra kl. 8 til 9 næste torsdag	fra kl. 8 til 9 om torsdagen fra kl. 8 til 9 hver torsdag
på fredag kl. 12 næste fredag kl. 12	om fredagen kl. 12 hver fredag kl. 12

f.eks. **På mandag** skal Nele til badminton kl. 16:15. Derfor kan hun ikke tage til Sønderborg. Nele går regelmæssigt til badminton **om mandagen**.

2. Skriv i kalenderen, hvad du skal lave i løbet af næste uge.



Min uge						
mandag	tirsdag	onsdag	torsdag	fredag	lørdag	søndag

3. Snak med en makker om den næste uge.



Hvad skal du lave næste mandag / onsdag aften / ...?

På mandag ... / Onsdag aften skal jeg ...

4. Snak med en makker om, hvad I laver hver uge.



Jeg går til badminton hver fredag aften fra 7 til 9.
Hvad laver du om fredagen?

Jeg går (altid) til tennis om fredagen.

Sprogrikker

Jeg går til	sport / fodbold / håndbold / yoga / ridning / svømning / skak. klaver / guitar (undervisning). koncert / fest / byfest.
Jeg skal i	biografen / teatret / byen.
Jeg skal på	diskotek / bibliotek.
Jeg rydder altid op om fredagen. På mandag skal jeg besøge Jeg slapper altid af i weekenden.	
Jeg skal ikke noget særligt.	

4 – D

Datoer og kalendere

Ordenstal bruger man især i forbindelse med datoer.



1. Lyt til datoer og sig højt, hvad du hører. Skriv de sidste datoer i tabellen.

den første januar	den trettende i første	26.06.1990
den anden februar	den fjortende i anden	17.09.2027
den tredje marts	den femtende i tredje	24.12.1746
den fjerde april	den sekstende i fjerde	08.04.1999
den femte maj	den syttende i femte	18.11.1983
den sjette juni	den attende i sjette	
den syvende juli	den nittende i syvende	
den ottende august	den tyvende i ottende	
den niende september	den enogtyvende i niende	
den tiende oktober	den toogtyvende i tiende	
den ellefte november	den tredivte i ellefte	
den tolvte december	den enogtredivte i tolvte	
min fødselsdag:		



2. Forbind tallene.

1800-tallet = det nittende århundrede	2027
nitten(hundrede[og])-nioghalvtreds	1800-1899
den syttende i syvende totusindogtretten	1959
totusind(og)fem = tyve-nul-fem	2000-2099
det 21. århundrede	02.01.2030
totusind(og)syvogtyve = tyve-syvogtyve	2005
den anden i første totusindogtredivte	17.07.2013



3. Her kan du se Jespers to kalendere. Kan du huske Jesper fra lektion 1? Han kommer fra Fåborg. Indsæt aktuelle datoer for den næste uge i kalenderen til højre. Snak med en makker om Jespers kalendere og skriv mindst ti spørgsmål og svar ned. Husk de rigtige præpositioner.

Jespers ugekalender (hver uge)	
mandag	håndbold
tirsdag	rydde op
onsdag	klaver
torsdag	skak
fredag	badminton
lørdag	-----
søndag	-----

Jespers kalender for næste uge med aktuelle datoer fra mandag til søndag: _____ - _____	
mandag	besøge Kristian
tirsdag	koncert i skolen
onsdag	bibliotek
torsdag	i byen
fredag	diskotek
lørdag	fest hos mormor (70)
søndag	biograf

- Hvornår går Jesper til badminton? – Om fredagen.
- Hvornår skal han til koncert i skolen? – På tirsdag, den ... (f.eks. tredje i femte).
- (diskotek)
- (rydde op)
- (slappe af)
- (håndbold)
- ...




4. Har du nogensinde undret dig over, at der er en ny dato på kalenderen hver dag? Børn i Danmark ved, hvorfor det er sådan.
- Find børnesangen "Kalendervender Tage" med Alberte Winding som sanger og teksten af Halfdan Rasmussen på internettet.
 - Lyt og syng med.
 - Brug en ordbog og mediér til tysk, hvem Tage er og hvad han laver.



5. Kan du huske en børnebog, en børnehistorie eller en børnesang fra din barndom? Mediér indholdet på dansk. Brug en ordbog. Skriv en tekst og begynd med: "Børnebogen / -historien / -sangen handler om ...". Husk at bruge "først", "så", "derefter", "til sidst". Læs teksten op for klassen. Giv respons til andre.





6. Læs lytteteksten fra 4 – C stille. Tag teksten som model og lav en aftale med en makker. Kig gerne i gloseliste 4 – D. I kan lytte til  37 en gang til.

Hvornår har I tid?

- 1 MAIDA: Hvornår skal vi så tage til Sønderborg? Lad os lige kigge i kalenderne.
Jeg har tid på mandag. Hvad med jer?
- CARL: Det har jeg også.
- NELE: Men det har jeg ikke. Jeg skal altid til badminton mandag eftermiddag.
- 5 CARL: På tirsdag har jeg ikke tid. Tirsdag aften spiller jeg fodbold fra klokken 17:30.
- MAIDA: På tirsdag har jeg heller ikke tid. Jeg skal møde Marie klokken 13:45.
- NELE: Ok. Tirsdag vil ellers passe godt for mig, men om onsdagen skal jeg til klaver.
- 10 MAIDA: Og min far holder fødselsdagsfest fra klokken 17:30 på onsdag.
- CARL: Onsdag passer ellers godt for mig. Om torsdagen spiller jeg guitar fra kl. 16:00. Så det passer ikke.
- NELE: Og jeg skal til tandlæge.
- MAIDA: Øh, er der en chance for, at vi finder en passende dag?
- 15 CARL: Det håber jeg! På fredag er vi jo alle inviteret til Mias fødselsdagsfest. Så har jeg kun tid på lørdag. På søndag skal jeg nemlig til fodboldkamp. Den starter allerede klokken 9:00.
- NELE: Lørdag passer også godt for mig. Hvad med dig Maida?
- MAIDA: Jeps, jeg har også tid på lørdag! Så tager vi tre til Sønderborg næste
- 20 lørdag?
- CARL: Det er en aftale!
- NELE: Det glæder jeg mig til.



4 – E

1. Lyt til et ord, læs, sig ordet højt og forbind det med det rigtige billede:



en havn



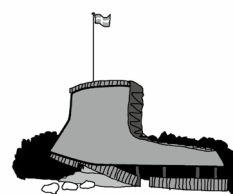
en biograf



en turistinformation



Sønderborg Slot



Slotsparken



Støvlen



2. Har du været i Sønderborg?

Ja: Beskriv, hvad du forbinder med Sønderborg.

Jeg tænker på ...

Nej: Hvilke danske byer eller øer har du planer om at se?

Jeg skal se ... om en uge / om et år / om ... måneder / næste sommer / ...



3. Luk bogen og lyt til Maida, Carl og Neles planer om en tur til Sønderborg.

Notér tre detaljer.





4. Læs teksten stille og markér, hvad de gerne vil lave.

Planer om en tur til Sønderborg

- 1 Maida, Nele og Carl skal rejse til Sønderborg på lørdag. De vil gerne se forskellige attraktioner og vil snakke om dem i oplægget.

MAIDA: Vi skal i hvert fald kigge på Sønderborg Slot og Slotsparken. Og så skal vi også se Støvlen. Det er et udsigtstårn med en grill.

- 5 CARL: Ja, og jeg vil gerne se havnen i Sønderborg.

NELE: Jeg har lyst til at se en dansk film i biografen.

MAIDA: Det lyder godt. Måske kan vi også gå til turistinformationen. Der kan vi spørge efter andre attraktioner.

CARL: Ja, så kan vi også få billeder, plakater eller foldere til præsentationen.

- 10 MAIDA: Det lyder som om vi skal tilbringe en hel dag i Sønderborg. Kører der et tog fra Flensborg omkring ottetiden? Eller en bus?

CARL: Jeg ved det ikke. Muligvis skal man skifte i Padborg, i Kruså eller i Tinglev. Det må vi finde ud af. Måske kan min mor køre os over grænsen til en busstation. – Vil I have chokolade eller et bolsje?

- 15 NELE: Nej tak. Hvad med dine bedsteforældre, Maida, skal vi ikke også lave et interview med dem om, hvordan det er at bo i Sønderborg?

MAIDA: Jeg skal lige ringe til dem for at høre, om de er der på lørdag.

Maida snakker i mobiltelefonen.

MAIDA: Jeg skal hilse. De glæder sig at se os på lørdag. De er der hele dagen, så vi kan selv bestemme, hvornår vi vil besøge dem.

- 20 CARL: Jeg glæder mig også rigtig meget til turen på lørdag sammen med jer.



5. Gå på nettet og planlæg en dag i Sønderborg for Maida, Carl og Nele i grupper på tre. Se på teksten igen og find svar på spørgsmål i gruppen.

f.eks. Hvornår kører der et tog eller en bus til Sønderborg fra Flensborg, Tinglev eller Kruså? / Hvor ligger turistinformationen, og kan man få informationer om lørdagen? / Hvornår går de til havnen / til Sønderborg Slot og til Slotsparken / til Støvlen / i biografen / Hvilken film kan de se i biografen? / Hvor og hvornår spiser de noget? / Hvornår kan de køre tilbage til Flensborg? ...

Lav en oversigt over dagen i plakatform eller digitalt og præsentér den til klassen.

4 – UDTALE



41

1. Øv udtalen: Lyt til ord og sig højt, hvad du hører.

2. Læs ord i lydskrift og sig højt, hvad du læser.



Udtale [s] – huskeord [s]: sofa

s altid "ustemt"

dansk udtale	dansk skrift		
	man hører [s]	man læser s først, midt eller sidst i et ord	man læser ss midt i et ord
['seʔ] ['sɔɡʌ] ['so:fa] ['snagə] ['sbel] ['sdoʔl]	se sukker sofa snakke spil stol		
['bo:sə] ['blʌmʔsd] [be'søʔjə]	rose blomst besøge		
['klasə] ['busən]		klasse bussen	
['menʔsd] ['føsəls,dæʔ]			mindst fødselsdag
['bus] ['tɛnis] ['jɛbs]	bus tennis jeps		
[la'kvis] ['kvis]			lakrids kryds

- Sammenlign udtalen af dansk [s] med tyske ord: sehen, Sofa, Rose, besuchen.
- Sammenlign udtalen af dansk [s] med tyske ord: Spiel, Stuhl, Strand.
- Hvad svarer til den danske s-lyd i en tysk oversættelse i ordene "sko", "skole", "skrift", "snakke", "sukker", "lakrids" og "kryds"?
- Hvordan udtaler man fremmedordene "zoo" og "xylofon" på dansk?

Udtale [ɕ] – huskeord [ɕ]: sjov

dansk udtale	dansk skrift			
	man hører [ɕ]	man læser sj først eller midt i et ord	man læser ch først i fremmedord	man læser j først eller midt i fremmedord
['ɕɔwʔ] ['ɕɛ:də]	sjov sjette			
['bʌlʔɕə]	bolsje			
['ɕaŋsə] [ɕo'føʔɕ]		chance chauffør		
[ɕa'lu]			jaloux	
[pɕo'ɕɛgtʌ]			projektor	
[lɛg'ɕoʔn] [bɛɛg'ɕoʔn]				lektion reaktion

Udtal "attraktion", "information", "situation", "præsentation", "præposition", "inversion".

4 – F

Farvel

De tre siger farvel til hinanden. Nele tager hjem på cykel. Maida tager bussen. Carl kommer med til busstoppestedet. Der hører de en sjov samtale mellem en dreng og en pige og smiler.



1. Luk bogen og lyt til samtalen. Notér, hvad pigen skal lave i løbet af næste uge.



2. Læs samtalen.

1 EN DRENG: Skal vi ikke gå i biografen mandag aften?

EN PIGE: Nej, jeg skal altid til badminton om mandagen.

DRENGEN: Kan du så komme med på tirsdag?

PIGEN: Nej, det går desværre heller ikke. Min mor har fødselsdag næste
5 tirsdag.

DRENGEN: Hvad med onsdag aften?

PIGEN: Nej, du ved jo, jeg skal til svømning fra kl. 19.30 til 21 om onsdagen!

DRENGEN: Har du så tid på torsdag?

PIGEN: Ved du hvad, jeg skal altså også skrive en stil i næste uge. Men
10 hvad med weekenden?

DRENGEN: Nej, jeg tror, jeg går i biografen med mine venner lørdag aften.

PIGEN: Nå, du gider altså ikke gå i biografen med mig? Hvorfor er du altid
så sur på mig?



3. Hvad tror I?

Diskutér det i klassen.



Vil han gå i biografen med **hende**?

Vil hun gå i biografen med **ham**?



4 – ORD OG SÆTNINGER (2)

Personer i objektperspektiv

Personlige pronominer har en subjektform og kun én **objektform** på dansk (ligesom på engelsk). De tyske dativ- og akkusativformer har altså kun én form på dansk).

f.eks. Jeg giver **dig** en bog (dativ). Jeg ser **dig** (akkusativ).

		subjekt	objekt
ental singularis	1. pers.	jeg	mig
	2. pers.	du	dig
	3. pers.	han	ham
		hun	hende
den / det		den / det	
flertal pluralis	1. pers.	vi	os
	2. pers.	I	jer
	3. pers.	de	dem

1. Læs sætningerne og vend dem om. Understreg objektpronominerne.

f.eks. Jeg giver dig en bog. → Du giver mig en bog.

a) Hun ser ham i bussen. → Han _____

b) Vi ser dem. → _____

c) Vi kender hende. → _____

d) I taler med mig. → _____

e) De sidder i bussen og smiler til ham. → _____

f) Jeg ser jer i bussen. → _____

g) Han giver hende et bolsje. → _____

h) De kigger på dig. → _____

i) Du ser den (= hunden). → _____

j) _____ → _____

k) _____ → _____



4 – G



1. Læs, hvad Carl og Maida snakker om ved busstoppestedet.

CARL: Maida, kan du lide at gå i biografen?

MAIDA: Ja, det kan jeg. Men jeg har ikke været i biografen i Flensborg endnu.

Hvad tror I? Vil Carl gå i biografen med Maida? Hvad vil Nele sige? Vil hun være jaloux? Er der andre spørgsmål? Snak om det med en makker eller i klassen.



2. Skriv en dialog eller en historie om Carl, Maida og Nele.



3. Et projekt i klassen

Byer og øer i Danmark

Præsenter forskellige byer eller øer i Danmark i klassen.

1. Find ti billeder af byen eller øen (sammen med en makker).
2. Forbered, hvad du eller I vil sige om byen (ti til tyve sekunder per billede).
3. Forbered en liste med højst 10 nye ord per by. Husk at øve udtalen (gå på nettet og brug *Den danske Ordbog*).
4. Lær det udenad.
5. Forklar de nye ord til klassen.
6. Vis billederne i klassen og tal frit om dem under oplægget.

Publikum:

Husk respons! – Find selv ros- og ris-kriterier i klassen.



4 – DET HAR DU LÆRT I LEKTION 4



Lav opgave a-h og vurder, hvor god du er. Sæt kryds.

a. Fortæl, hvad du laver hver uge.

Jeg kan fortælle, hvad jeg laver hver uge.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
--	--------------------------	--------------------------	--------------------------

b. Fortæl, hvad du skal lave i næste uge.

Jeg kan fortælle, hvad jeg skal lave i næste uge.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
---	--------------------------	--------------------------	--------------------------

c. Stav til mindst 7 fritidsaktiviteter, stav f.eks. til yoga.

Jeg kan stave til mange fritidsaktiviteter.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
---	--------------------------	--------------------------	--------------------------

d. Lav en aftale om en tur til Danmark med en makker i klassen. Brug fantasien.

Jeg kan lave en aftale.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
-------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

e. Fortæl, hvad man kan se og lave i Sønderborg.

Jeg kan fortælle, hvad man kan se og lave i Sønderborg.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
---	--------------------------	--------------------------	--------------------------

f. Sig tallene 40 – 50 – 60 – 70 – 80 – 90 – 100 og tæl fra 1 til 100.

Jeg kan tælle til 100.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

g. Sig ordenstallene fra 1. til 31. i forbindelse med de 12 måneder.

Jeg kan sige ordenstal fra 1. til 31. og de 12 måneder.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
---	--------------------------	--------------------------	--------------------------

h. Skriv en dialog om et møde med venner.

Jeg kan skrive en dialog om et møde.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
--------------------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

4 – EKSTRANUMRE

Sprogsamleren

- Find ord og udtryk om tid i lektion 1-4 og skriv dem i en liste.
- Hvor mange sekunder har et minut? Skriv spørgsmål om tid ned og besvar dem.



Sprogeksperten


- Hvilke planer har du for fremtiden? Design en side eller en plakat med dig selv i løbet af de næste ti år.
- Skriv en tekst om en dag i dit liv om nøjagtigt ti år: Kan du forudsige, hvor du vil være og hvad du vil lave?



LEKTION 5: Undervejs i Syddanmark

5 – A

 43 1. Lyt til ord og sætninger og sig højt, hvad du hører: gloseliste 5 – A.

 2. Nele, Carl og Maida er i Sønderborg på deres fælles udflugt. Læs, hvad de oplever ved frokosttiden.



Hvad koster det?

De har allerede set nogle spændende seværdigheder i byen. Nu vil de spise

¹ noget på et cafeteria og kigger ind gennem vinduet.

NELE: Maida, kan du fortælle mig, hvad en danskvand og en softice koster?


Jeg har desværre taget de forkerte briller med i dag. Og jeg har lige set, at der kun er 36 kroner og 50 øre tilbage i min danske pung.

⁵ MAIDA: Selvfølgelig. En danskvand koster 26 kroner og en softice koster 28 kr.

NELE: Tak skal du have.

PRISLISTE

Halv kylling med kartoffelsalat... 85 kr	Salat..... 35 kr
Pølse med brød 25 kr	Softice..... 28 kr
Almindelig hotdog..... 27 kr	Mælk 16 kr
Ristet hotdog..... 29 kr	Kaffe / Te..... 23 kr
Fransk hotdog..... 27 kr	Sodavand / Danskvand... 26 kr
Pommes frites (lille portion) ... 30 kr	Økologisk æblemost 32 kr
Pommes frites (stor portion)... 50 kr	Juice 28 kr


 2. Snak med en makker. Stil spørgsmål til hinanden.

Hvad koster en kop kaffe? Den koster ...

Hvad koster et glas mælk? Det koster ...

Hvad koster en hotdog og en softice? De koster ...

...

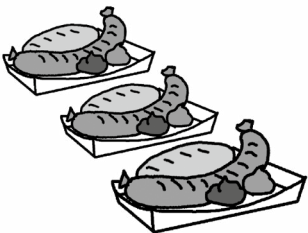
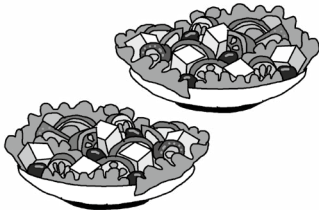

 3. a) Find ud af, hvad 1 krone, 50 øre (en halv krone) og 36,50 kr. er omregnet i euro. Hvad er 1 euro i danske kroner?

b) Hvilke danske mønter og pengesedler er der i Danmark?

4. Nele, Maida og Carl hører, hvad kunderne og en mand bag disken siger.



a) Skriv ned, hvad du tror de hører.

	<p>A: Hej, hvad skal du have? B: Jeg vil gerne have tre pølser med brød. A: Værsgo, tre pølser med brød. B: Hvad koster pølserne? A: De _____.</p>
	<p>A: Goddag, hvad skal du _____? C: Jeg vil gerne bede om _____. A: _____. C: _____. A: _____.</p>
	<p>A: Hej, _____? D: _____. A: _____. D: _____. A: _____.</p>

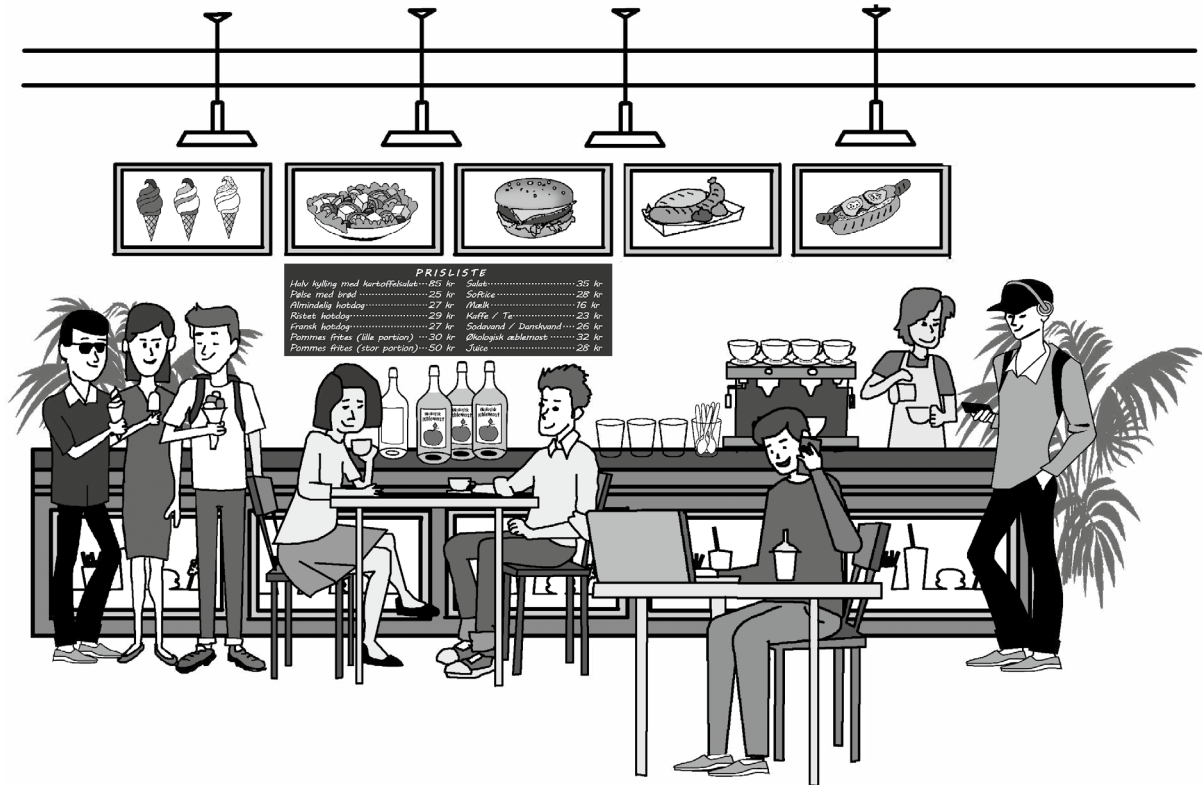
b) Bestil selv noget hos manden bag disken og øv det sammen med en makker.



<p>?</p>	<p>A: _____? Jeg: _____. A: _____. Jeg: _____. A: _____.</p>
----------	--

Bestilling

- 👁️ 1. Kig på billedet. Hvor mange kvinder, mænd, piger og drenge kan du se?



- 👂 2. Beskriv, hvad du kan se på billedet og hvad personerne laver.

f.eks. Der sidder en mand ved et bord. Han læser noget på en bærbar.
 Der står / ligger / er ...
 Kvinden bag disken ...
 Drengene ...

- 👂 44 ✎️ 3. Lyt til, hvad der sker på cafeteriet.

Hvad vil Nele gerne have? _____

Hvad vil Maida gerne spise? _____

Hvor mange hotdogs bestiller Carl? _____

Her skal du måske lytte en gang til:

Hvad spiser og drikker Carl? _____

4. a) Læs teksten stille. b) Læs gloseliste 5 – B. c) Læs teksten en gang til.



Hvad vil I have?

1 Nele, Carl og Maida snakker om, hvad de vil spise og drikke og hvad der er lækkert.

CARL: Måske kan I allerede finde et bord, hvor vi kan sidde. Så går jeg til disken og bestiller for os. Vi behøver ikke stå der alle sammen. Der er kun få personer i køen. Hvad skal I have? Må jeg lægge ud med mit danske betalingskort? Så kan vi afregne i euro senere.

5 NELE: Tak, Carl, det må du godt. Jeg skal have en danskvand.

CARL: Er du ikke sulten? Vil du ikke have noget at spise?

NELE: Jo, jeg vil gerne have en is. Eller nej, jeg vil hellere have en hotdog.

10 CARL: Maida, hvad vil du have?

MAIDA: Jeg tager en ristet hotdog og en salat, øh ..., lad mig lige se – de har et stort udvalg – og en økologisk æblemost.

Carl står i kø og venter. Maida og Nele sætter sig ved et bord med tre stole. Ved bordene på cafeteriet sidder der mange mennesker og spiser, kigger på deres mobiltelefoner eller snakker sammen. På disken står der flasker, glas, kopper og skeer i et glas. To mænd bestiller fire hotdogs til 108 kr. En dreng bestiller tre is til 28 kr. stykket. En dame bestiller to kopper kaffe til 46 kr. Så er det Carls tur. Kvinden bag disken spørger: "Hvad skal du have?"

20 CARL: Jeg skal have en danskvand, en økologisk æblejuice, et stort glas mælk, to almindelige hotdogs, en ristet hotdog og en salat.

KVINDEN: Så skal jeg bede om 192 kroner. Vil du betale med MobilePay, kort eller kontanter? Du kan hente de andre ting om ca. fem minutter. Du får lige en bipper med.

Carl betaler og får bonen med. Kvinden sætter to glas og to flasker på disken.

25 CARL: Tak skal du have.

KVINDEN: Selv tak.

Carl tager flaskerne og glassene til pigerne og bipperen og går til bordet. Lidt senere bipper det, og de henter mælken, hotdogsene og salaten.

4. Find fire makkere, kig i bogen og tag en af 5 roller: Nele, Carl, Maida, kvinden bag disken, mellemtekst:



1. Læs en sætning stille. – 2. Se på en makker. – 3. Sig sætningen udenad.

5 – ORD OG SÆTNINGER (1)

Ja eller jo

Man siger "ja" og bekræfter et udsagn, et spørgsmål eller et tilbud.

f.eks. Du er sikkert sulten. – Ja, det er jeg.

Taler du dansk? – Ja, det gør jeg.

Vil du have noget at drikke? – Ja tak, det vil jeg gerne.

Man siger "jo" og modsiger et negativt udsagn, spørgsmål eller tilbud.

f.eks. Har du aldrig været i Danmark? – Jo, det har jeg. Jeg har tit været i Sønderborg.

Vil du ikke have noget at spise? – Jo tak, det vil jeg gerne.

Det ved jeg ikke. – Jo, tænk lidt over det, det gør du.

Hensigt og holdning

Husk: Man danner futurum med **skal** (en plan) eller **vil** (en forudsigelse) og et verbum i infinitiv.

Men med et modalverbum som "skal" og "vil" kan man også udtrykke en hensigt eller en holdning. Det kommer an på, hvad man vil sige og hvordan man vil sige det.

f.eks.

Nele: Jeg **skal** have en danskvand.

Carl: **Vil** du ikke have noget at spise?

Nele: Jo tak, jeg **vil** gerne spise en ristet hotdog.

Kvinden bag disken til Carl: Hvad **skal** du have?

skal: en beslutning

vil: en vilje

vil (gerne): et ønske



1. a) I teksten "På cafeteriet" siger Maida: Jeg tager en hotdog. (Beslutning, vilje eller ønske?) Hvilken grammatisk tid bruger hun her?

b) Kig efter i teksten, hvor personerne bruger "skal" eller "vil" for at udtrykke en beslutning, en vilje eller et ønske.

2. Der er også andre modalverber i teksten:

"kan", "må" og verbet "behøver".

Sammenlign tyske præsensformer af "können", "müssen", "(nicht) dürfen", "(nicht) brauchen" med engelsk og dansk, f. eks. "ich kann – I can – jeg kan".

kan: - er i stand til
- har mulighed for

må: - er nødt til; skal

må (godt): - har lov til; kan

behøver: en nødvendighed

3. Maida, Carl og Nele sidder ved bordet og spiser. De hører samtaler mellem forskellige personer. Brug din fantasi og skriv ned, hvad de hører.





<p>a)</p>		<p>A: Mette, vil du ikke _____?</p> <p>B: _____ og _____.</p> <p>A: _____ du finde et bord til os? Jeg stiller mig i køen.</p> <p>B: Det _____ jeg godt. Men køen er ikke særlig lang. Du _____ ikke vente ret længe.</p>
<p>b)</p>		<p>A: Mor, må jeg godt få noget at drikke?</p> <p>B: Ja, _____.</p> <p>Hvad _____?</p> <p>A: Jeg _____.</p>

4. Find en makker. Forestil jer, at I er på et cafeteria i Danmark. En af jer arbejder på cafeteriet, den anden bestiller noget til sig selv og nogle venner. Opfør et lille skuespil.



Giv respons.



 ros	 ris
<p>Jeg synes, der var gode og kreative ideer! Det var en spændende og lang dialog! Det var sjovt! ...</p>	<p>I var ikke så kreative. Det var en meget kort dialog. Der mangler noget: ... I har glemt noget:</p>

5 – UDTALE



1. Øv udtalen: Lyt til ord og sig højt, hvad du hører.



2. Læs ord i lydskrift og sig højt, hvad du læser.

Udtale [] – huskeord []: hvad (hva')

dansk udtale	dansk skrift
man hører ikke noget [] sidst i nogle ord	man læser forskellige bogstaver som endelse i et ord (eller læser sommetider en forkortet form i talesprog)
['va] [vɔ]	hvad (hva') hvor
['sga] ['ve] ['ka]	skal (ska') vil kan (ka')
['beʔ] ['tæʔ] ['si:] ['ha] ['giʔ]	bede (be') tage (ta') sige have (ha') give (gi')
['eg] ['ʌs]	ikke (ik') også

Udtal: Hvad skal du have? (Hva' ska' du ha'?)

Udtale [] – huskeord []: land; halv; aldrig "stumt d", "stumt g" og "stumt v"

dansk udtale	dansk skrift		
"stumt d", "stumt v" og "stumt g" [] hører man ikke i nogle ord	man læser d efter l, n eller r eller foran s	man læser g efter l sidst i et ord eller foran l eller efter i	man læser v efter l sidst i et ord eller foran t
['uðfʏlʔə] ['flʌ]	udfylde folder		
['sɛlʔv] ['halʔ] ['tʌldə]			selv halv tolvte
['uðvʌlʔ]		udvalg	
['sbɛnənə] ['lanʔ]	spændende land		
['boʔɐ] ['fjɛ:ʌ]	bord fjerde		
[hal'tɕɛs] ['bɛsd]	halvtreds bedst		
['ku:lə'pɛnʔ] ['fu:lə'pæɐsbəɐ'tiwʔ]		kuglepen fugleperspektiv	
['li:ə] ['li:nə] ['aldɕi]		lige ligne aldrig	

Udtal: almindelig, dejlig, forskellig, hyggelig, mulig, nemlig, samtidig, sproglig, sydlig.

Udtal også **ig** her: Hjælp mig. Lig stille. Sig det på dansk. De sætter sig. Det er rigtigt.

Farver og andre egenskaber

1. De tre er færdige med at spise. Læs, hvad Nele, Carl og Maida snakker om.



Samtale på cafeteriet

1 NELE: Jeg kan virkelig godt lide is, men se lige den lille, glade dreng der. Han må være ekstremt sulten.

MAIDA: Hvilken dreng mener du? Ham med den røde trøje og de sorte briller eller ham i det hvide tøj?

5 NELE: Drengen i det hvide tøj.

CARL: Mener du ham, der står ved siden af pigen med den grønne kjole? Ham med en gul rygsæk på ryggen?

NELE: Netop! Han har bestilt en is med fem kugler, kunne jeg høre! Nu er han næsten færdig med at spise. Og han har lige spurgt pigen, om han kan

10 få resten af hendes is!

CARL: Wow! Det kunne jeg ikke have spist.

MAIDA: Nej, det kunne jeg heller ikke. Hvad synes I bedst om i dag?

CARL: Indtil nu synes jeg det bedste har været Sønderborg Slot. Men det var dyrt at komme ind!

15 NELE: Ja, det var meget smukt. Jeg synes bedst om vores lille tur til havnen: De små huse, den blå himmel, den friske luft, de fire hvide svaner

MAIDA: Og nu glæder jeg mig til at se en spændende film i biografen, efter at vi har snakket med mine bedsteforældre!

2. De tre nævner forskellige farver. Farvelæg firkanterne med de passende farver. Hvilke andre farver kender du på dansk? Brug en ordbog.



<input type="text"/>	gul	<input type="text"/>	blå	<input type="text"/>	_____
<input type="text"/>	grøn	<input type="text"/>	hvid	<input type="text"/>	_____
<input type="text"/>	rød	<input type="text"/>	brun	<input type="text"/>	_____
<input type="text"/>	sort	<input type="text"/>	_____	<input type="text"/>	_____

3. Find ud af, hvad en entrébillet til Sønderborg Slot koster og hvad man kan se der.



5 – ORD OG SÆTNINGER (2)

Egenskaber

For at beskrive ting eller personer nærmere kan man bruge **adjektiver**. På dansk har man tre forskellige adjektivformer:

grundform (uden endelse)	t-form (grundform + -t)	e-form (grundform + -e)
gul_	gul t	gul e

Et adjektiv kan stå foran et substantiv (f.eks. en gul trøje), eller adjektivet følger efter et substantiv (f.eks. trøjen er gul).

Adjektiver, der står foran et substantiv, er attributive adjektiver.

Man bruger **grundformen** efter den ubestemte artikel "en":

f.eks. en rød stol

Man bruger **t-formen** efter den ubestemte artikel "et":

f.eks. et hvidt bord

Man bruger **e-formen** i den bestemte form og i pluralis:

f.eks. den røde stol, det hvide bord, røde stole, hvide borde, de røde stole, de hvide borde, Neles røde stol, min røde stol, dit hvide bord, hendes gule briller

Adjektiver, der følger efter et substantiv, er prædikative adjektiver.

Man bruger **grundformen** efter ubestemte og bestemte substantiver med "en" og efter de personlige pronominer "jeg", "du", "han", "hun" og "den":

f.eks. en stol er rød, stolen er rød, den er rød, jeg / du / han / hun / den er sulten.

Man bruger **t-formen** efter ubestemte og bestemte substantiver med "et" og det personlige pronomener "det":

f.eks. et bord er hvidt, bordet er hvidt, det er hvidt.

Man bruger **e-formen** efter substantiver og personlige pronominer i pluralis:

f.eks. (tre) stole er røde, stolene er røde, (deres) borde er store, brillerne er smukke (husk konsonantfordobling), vi er glade, de er glade. Er I glade?

Adjektiver har otte muligheder for at forbinde sig med et substantiv:

Substantiver med artiklen "en" i en "gruppe på otte":

stor / en elefant, -er	ubestemt	bestemt
attributiv		
singularis	en stor elefant	den store elefant
pluralis	store elefanter	de store elefanter
prædikativ		
singularis	en elefant er stor	elefanten er stor
pluralis	elefanter er store	elefanterne er store

Substantiver med artiklen "et" i en "gruppe på otte":

stor / et hus, -e	ubestemt	bestemt
attributiv		
singularis	et stort hus	det store hus
pluralis	store huse	de store huse
prædikativ		
singularis	et hus er stort	huset er stort
pluralis	(mange) huse er store	husene er store

1. Lav selv oversigter i tabellerne ("grupper på otte"):

rød / et bord, -e	ubestemt	bestemt
attributiv		
singularis		
pluralis		
prædikativ		
singularis		
pluralis	(nogle) borde er _____	

hvid / en svane, -r	ubestemt	bestemt
attributiv		
singularis		
pluralis		
prædikativ		
singularis		
pluralis	(mange) svaner er _____	

Markér adjektiverne: røde grundformer, gule t-former, grønne e-former.



2. Farvelæg alle adjektiver i tekst 5 – C, "Samtale på cafeteriet". Adjektiver i grundformen skal være røde, adjektiver i t-formen skal være gule og adjektiver i e-formen skal være grønne.



3. Indsæt adjektiverne i den rigtige form.

- | | |
|----------------------------|----------------------------|
| a) et _____ bord (brun) | i) et _____ glas (hvid) |
| b) _____ vinduer (hvid) | j) de _____ briller (sort) |
| c) den _____ luft (frisk) | k) _____ billeder (smuk) |
| d) en _____ samtale (lang) | l) de _____ borde (brun) |
| e) den _____ kjole (grøn) | m) _____ bøger (stor) |
| f) et _____ billede (stor) | n) det _____ tog (lang) |
| g) en _____ mand (gammel) | o) de _____ rygsække (gul) |
| h) det _____ hus (rød) | p) en _____ trøje (rød) |

Særlige adjektiver

Adjektiver, der ender på -t i grundformen, får ikke et -t til i t-formen.

grundform	t-form	e-form
kort	kort_	korte
bestemt	bestemt_	bestemte

Adjektiver, der ender på ubetonet -et i grundformen, ændrer -t til -d- i e-formen.

grundform	t-form	e-form
forsinket	forsinket	forsinkede
ristet	ristet	ristede

Adjektiver, der ender på en kort vokal og en enkelt konsonant i grundformen, fordobler konsonanten i e-formen (det kender du allerede fra substantiverne).

grundform	t-form	e-form
grøn	grønt	grønne
smuk	smukt	smukke

Adjektiver, der ender på ubetonet -e i grundformen, får ikke -t i t-formen og ikke et -e til i e-formen; pluralisformen af "lille" er "små".

grundform	t-form	e-form
spændende	spændende_	spændende_
lille	lille_	lille_ / små (pl.)

Adjektiver, der ender på en betonet vokal i grundformen, får ikke -e i e-formen.

grundform	t-form	e-form
blå	blåt	blå_
ny	nyt	ny_ / nye

Adjektiver, der ender på -el, -en, -er i grundformen mister dette -e- i e-formen. En dobbeltkonsonant bliver til en enkelt konsonant.

grundform	t-form	e-form
gammel	gammelt	gamle
sulten	sultent	sultne
lækker	lækkert	lækre

Adjektiver, der ender på -sk i grundformen, får ikke -t i t-formen.

grundform	t-form	e-form
dansk	dansk_	danske
økologisk	økologisk_	økologiske

Meget få adjektiver, der ender på -d, får ikke -t i t-formen.

grundform	t-form	e-form
fremmed	fremmed_	fremmede
glad	glad_	glade


Næsten alle adjektiver, der ender på -s i grundformen, får ikke -t i t-formen og heller ikke -e i e-formen.

grundform	t-form	e-form
gratis	gratis_	gratis_
fælles	fælles_	fælles_

4. Lav selv "grupper på otte" med nogle af de særlige adjektiver,

f.eks. lille / bog, -en, bøger glad / barn, -et, børn ristet / pølse, -n, -r, ...

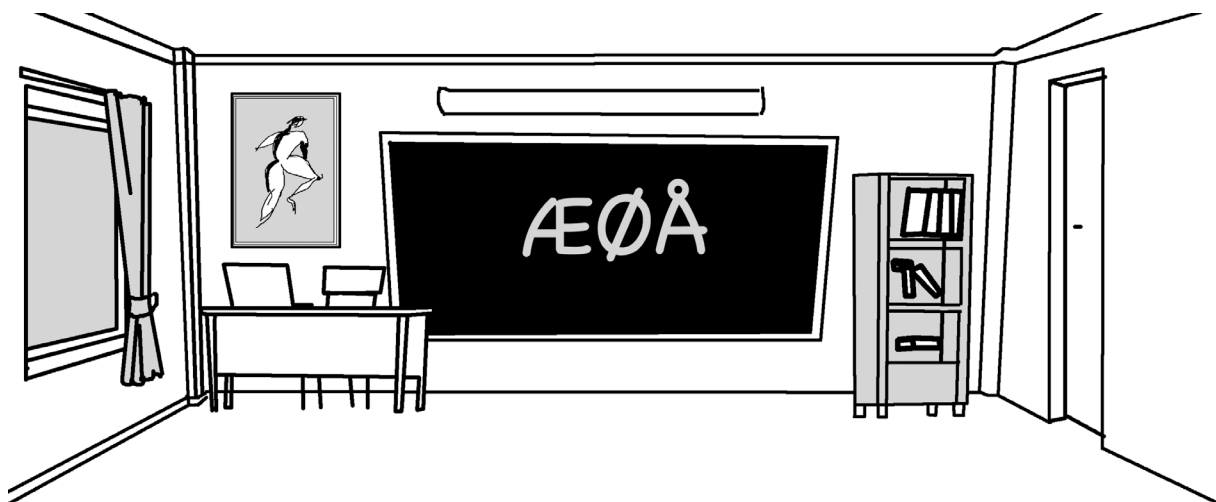


 5. Find passende substantiver til adjektiverne.

en rød ... brune ... et stort ... små ... de lange ...
de afslappede er godt det blå ... sultne ... lækre ...
... er glad de store ... de spændende ... gule ...
hvide ... det sorte ... den gamle er sultne
røde ... den danske ... en aktuel ... en lang er frisk

 6. Find passende adjektiver til substantiverne.

... drenge ... en disk ... reoler ... skabe
... tøj en ... dialog et ... pennalhus
glasset er ... kjolen er ... en danskvand er ...
salater er ... seværdigheder er ... en kalender er ...
manden er ... gardinerne er ... slottet er ... et ... barn
eftermiddage er ... de ... elever eleverne er ...



7. Indsæt adjektiver i den rigtige form.



- a) Carl kommer fra Flensborg. Det er en _____ by.
- b) Sammen med Maida og Nele kører han med en _____ bus til Sønderborg på deres _____ udflugt.
- c) I Sønderborg ser de mange huse. Husene er _____ , _____ og _____ .
- d) De er _____ og vil spise noget på et cafeteria og snakker om, hvad de synes er _____ .
- e) Maida og Nele sætter sig ved et _____ bord ved siden af et _____ vindue, hvor man kan kigge ud.
- f) Carl bestiller Maidas _____ hotdog og to _____ hotdogs, en salat, et _____ glas mælk, en dansk vand og en _____ æblemost.
- g) Sammen snakker de om mange _____ oplevelser i Sønderborg.
- h) Nele synes bedst om den _____ tur til havnen med den _____ himmel og den _____ luft.
- i) Maida har lyst til at se en film i biografen. Men den skal være _____ .

8. Hvilken farve er din yndlingsfarve? Sig, hvad du forbinder med farven.





9. Find sangen "Regnvejrsdag i november" skrevet af Ebba Munk Pedersen og Pia Raug på nettet. Lyt til den og læs sangteksten.



- a) Måske kan I synge den sammen i klassen.
- b) Diskutér i klassen, hvad sangen handler om.


5 – D

Tøj

-   46 1. På vej til Maida's bedsteforældre vil Nele, Carl og Maida også kigge på tøj i Sønderborg. Her kan du læse og lytte til, hvad tøj hedder på dansk:



- | | | | |
|--------------------|--------------------------|----------------------|-------------------------|
| a) en bh | h) (et par) handsker | o) en skjorte | v) en top |
| b) en bluse | i) en hue | p) (et par) sko | w) (et par) trusser |
| c) (et par) bukser | j) en jakke | q) et slips | x) en T-shirt |
| d) et bælte | k) (et par) cowboybukser | r) (et par) sokker | y) et tørklæde |
| e) en cardigan | l) en kjole | s) (et par) strømper | z) (et par) underbukser |
| f) en frakke | m) en nederdel | t) (et par) støvler | æ) en undertrøje |
| g) en habit | n) et pandebånd | u) en sweater | ø) undertøj |

-  2. Hvad hedder det på dansk? Snak med en makker.
f.eks. Nummer tre er ... eller: Hvilket nummer har ...?

3. Nele, Carl og Maida går forbi en tøjbutik. I det store vindue står der tre mannequindukker. Du kan ikke se dem, men lyt til beskrivelsen af dem. Hvad har de på?



Luk bogen og tag notater. Snak med en makker om, hvordan dukkerne ser ud.

4. Læs beskrivelsen af mannequindukkerne. Sammenlign beskrivelsen med dine notater. Kig også i gloseliste 5 – D. Lyt og sig højt, hvad du hører: gloseliste 5 – D.



¹ I det store vindue står der tre mannequindukker, en mand og to kvinder. Den ene kvinde har et par stramme mørkeblå cowboybukser og en hvid bluse med lyseblå striber på. Man kan se en hvid top under blusen. Hun har desuden et lyseblåt tørklæde om halsen. På fødderne har hun sorte højhælede sko.

⁵ Ved siden af dukken står der en anden mannequindukke. Det er også en kvinde. Hun har en blomstret lang kjole på. Blomsterne på den røde kjole er gule, grønne og lilla. På hovedet har hun en sort hue. Over kjolen har hun en grå cardigan på. Hun har lysebrune sandaler på fødderne.

Ved siden af hende står der en mandlig mannequindukke. Han har et par grå ¹⁰ bukser med små mørkeblå striber, et gråt bælte og en hvid skjorte på. På fødderne har han et par sorte sokker og et par sorte sko.

MAIDA: Jeg elsker den her butik! Lad os gå derind. Se, der står "Udsalg" på en plakat. De plejer at have mange ting på tilbud.

CARL: God idé. Jeg har brug for nyt tøj.

5. a) Find en makker. Beskriv, hvad en person i klassen har på. Hvem er det?
b) Beskriv, hvad en person i klassen har på. Hele klassen skal gætte, hvem du beskriver.



Ord, du også kan bruge:

(et par) jeans, et loop (halstørklæde), (et par) sneakers, (et par) gummistøvler, en cap, en blazer, en vest Spørg din lærer eller brug en ordbog for at få flere.

Gæt, hvad det er:

en hættetrøje, (et par) kondisko, et forklæde, en elefanthue, (et par) seler, en kasket, en todelt badedragt, (et par) vanter, et jakkesæt, nattøj.

5 – E

I tøjbutikken



1. I tøjbutikken kan man høre mange samtaler. Indsæt adjektiverne i den rigtige form.
En kvinde spørger en lille pige: Hvad vil du gerne have?

a) De _____ eller de _____ bukser?
(brun / lyserød)

b) En _____ eller en _____ frakke?
(lang / kort)

c) Det _____ eller det _____ pandebånd?
(blomstret / ternet)

d) Den _____ eller den _____ nederdel?
(stribet / prikket)

e) Et par _____ eller _____ trusser?
(lilla / lyseblå)

f) Et _____ eller et _____ bælte?
(orange / gul)

g) _____ eller _____ strømper?
(mørkeblå / grøn)

h) _____ eller _____ vanter?
(stor / lille)



2. a) Hvad tror du, den lille pige vælger?
b) Kender du nogen med et orange bælte?

3. Inde i tøjbutikken er der kunder og ekspedienter. De snakker med hinanden, køber og sælger. Lyt til og læs med, hvad ekspedienter og kunder kan sige (eller tænke).

ekspedient

kunde

Hvad kan jeg hjælpe dig med?

Jeg kigger bare lidt.

Kan jeg hjælpe dig med noget?

Jeg vil gerne se på et par bukser.

Er det en bestemt farve, du leder efter?

De skal være lysegrønne eller gule.
Eller har I andre forårsfarver?

Hvilken størrelse bruger du?

Det ved jeg ikke rigtigt. Normalt bruger jeg medium eller nogle gange large.

Det kan du tro!
Der er et prøverum derovre.

Må jeg prøve dem her?

Nej, hvor er de her bukser dyre!
Nå, jeg prøver dem alligevel.

kunde fra prøverummet

De er (alt) for små / store.
De passer ikke godt.

Denne farve kan jeg overhovedet ikke lide.

Hvad koster de her bukser?
Der er ikke noget prisskilt på.

ekspedient


Du er heldig, de er på tilbud
og koster kun 330 kroner.

Ja, de her bukser kan jeg meget godt lide. De passer fint. Dem tager jeg.
Det var da billigt!

Du kan betale henne ved kassen.




4. Snak med en makker. Hvad synes I om denne / dette ... / disse ...?
 – Jeg kan (meget) godt / (overhovedet) ikke lide ... / Jeg synes godt om ...




A

mørkebrun / lang



B

prikket / rød



C

stribet / lysegrøn

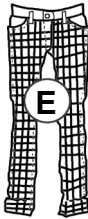
Jeg kan meget godt lide denne mørkebrune lange frakke.
 Synes du også godt om den?

Jeg kan overhovedet ikke lide ...




D

grå / langærmet



E

ternet / sort-hvid



F

blomstret



5. Find kundernes passende svar. Diktér sætningerne skiftevis for hinanden.
- 1) L eller XL. 2) Nej, jeg kan ikke lide blå. 3) Jeg vil gerne se på en sweater.
 - 4) Så tror jeg, at jeg tager dem. 5) De er alt for store. Har I dem også i L?
 - 6) Ja, jeg vil gerne have et par bukser. 7) Den skal gerne være varm og tyk.
 - 8) Dem kan jeg altså godt lide! De passer fint. Men jeg kan ikke se, hvad de koster.
 - 9) Nej, men mørke farver passer godt til mit andet tøj, synes jeg.
 - 10) Nej, men bukserne må ikke være for korte. Jeg har nemlig ret lange ben.
 - 11) Dem vil jeg gerne prøve, tak. 12) Jeg vil gerne prøve dem alligevel.
 - 13) 879 kroner? Det er jo ret dyrt. Kan jeg betale med et tysk kreditkort?

a) A: Hvad kan jeg hjælpe jer med?

B: (3) *Jeg vil gerne* _____

b) A: Skal det være en almindelig sweater?

B: _____

c) A: Vores vintertøj finder du derovre i hjørnet. Var der ellers andet?

B: _____

d) A: Hvad størrelse bruger du?

B: _____

e) A: Er det et bestemt mærke, du gerne vil have?

B: _____

f) A: Er det en bestemt farve, du kunne tænke dig?

B: _____

g) A: Her har jeg to par mørkeblå bukser.

B: _____

h) A: Her har jeg så et par mørkegrå bukser i størrelse XL. Hvad synes du om dem?

B: _____

A: Vi har et prøverum derovre.

Lidt senere:

i) A: Hvordan passer de?

B: _____

j) A: Nej, det tror jeg ikke. – Nej, desværre, i L har vi dem kun i lysegrå.

B: _____

k) A: Værsgo! – Hvad synes du om dem?

B: _____

l) A: De koster 879 kroner.

B: _____

m) A: Ja, selvfølgelig.

B: _____

A: Du kan betale hende ved kassen.



6. Opfind dialoger i en tøjbutik sammen med en makker. Notér kun stikord.
Øv dem og opfør dem i klassen.



Sprogbrikker

Man kan snakke om personer og ting ved at bruge ubestemte eller demonstrative ord:

med relation til "en"	med relation til "et"	med relation til pluralis
nogen (en person) i nogen tid	noget (en ting) noget vand	nogle (personer eller ting) nogle gange
ingen (person) ingen grund til	intet / ingenting / ikke noget intet prisskilt	ingen (personer) ingen forårsfarver
hvilken ... "hvad for en ..."	hvilket ... "hvad for et ..."	hvilke ... "hvad for nogle ..."
den ene	det ene	begge; alle
en anden / den anden	et andet / det andet	andre / de andre
denne ... "den her ..."	dette ... "det her ..."	disse ... "de her ..."; "dem her"



Lyt til andre dialoger og giv respons.

 ros	 ris
Jeg synes, der var gode og kreative ideer! Det var en spændende og lang dialog! Det var sjovt! Kunden var rigtig god til at købe tøj, fordi ... Ekspedienten var god til at sælge, fordi	I var ikke så kreative. Det var en meget kort dialog. I har glemt noget: ... Kunden var ikke så god til at købe tøj, fordi ... Ekspedienten var ikke så god til at sælge, fordi



7. Huskespil i klassen "Jeg pakker min kuffert med ..."

f.eks. a) Jeg pakker min kuffert med en blå bluse. b) Jeg pakker min kuffert med en blå bluse og et par sorte sokker. c) Jeg pakker min kuffert med en blå bluse, et par sorte sokker og et prikket slips. d) ... Fortsæt! Kan du huske det hele?



8. Forestil dig, at du vinder 2.000 kroner. Du må bruge pengene til at købe bæredygtigt tøj i Danmark. Find priser på fair produceret / økologisk / bæredygtigt tøj på nettet. Fortæl din makker, hvad du vil købe og lyt til hende / ham. Diskutér, hvor vigtigt det er at tænke over, hvilket tøj man køber.



9. En dansk veninde tekster til Maida og spørger, hvad de laver i Sønderborg. Skriv Maidas besked til veninden eller indtal en lydbesked.
Brug: Vi har været Vi har set Vi er i gang med at

5 – DET HAR DU LÆRT I LEKTION 5



Lav opgave a-f og vurder, hvor god du er. Sæt kryds.

a. Nævn mindst fem ting, man kan spise på et cafeteria, og mindst tre ting, man kan drikke på et cafeteria.

Jeg kan nævne ting, man kan spise og drikke på et cafeteria.	☺	☹	☹
--	---	---	---

b. Forestil dig, at du er på cafeteria med tre venner. Brug fantasien. Spørg dem, hvad de gerne vil drikke og spise og bestil det ved disken.

Jeg kan spørge mine venner, hvad de gerne vil drikke og spise, og jeg kan og bestille det.	☺	☹	☹
--	---	---	---

c. Nævn mindst seks farver og forbind dem med forskelligt tøj.

Jeg kan nævne mindst seks farver og forskelligt tøj.	☺	☹	☹
--	---	---	---

d. Beskriv, hvad du har på i dag.

Jeg kan beskrive, hvad jeg har på i dag.	☺	☹	☹
--	---	---	---

e. Du er kunde i en tøjbutik. Hvad vil du sige til en ekspedient?

Jeg kan snakke med en ekspedient i en tøjbutik.	☺	☹	☹
---	---	---	---

f. Skriv i dialog- og tekstform, hvad Nele, Maida og Carl oplever i tøjbutikken. Brug fantasien.

Jeg kan skrive om, hvad Nele, Maida og Carl oplever i en tøjbutik.	☺	☹	☹
--	---	---	---

5 – EKSTRANUMRE

Sprogsamleren

- Hvilket tøj har du brug for? Hvilke farver kan du lide? Beskriv indholdet af et perfekt tøjskab til dig selv i en liste.
- Skriv en alfabetisk liste med alle mad- og drikkevarer, du kender på dansk.



Sprogeksperten

- Brug en ordbog og skriv en tekst om din yndlingsfarve eller lav en plakat med mange danske ord, som du forbinder med din yndlingsfarve og lidt tekst.
- Sangen "Regnvejrsdag i november" er optaget i Højskolesangbogen i Danmark. Find ud af, hvad det er for en sangbog.
- Design en oversigt over ord og sætninger i forbindelse med penge og køb af varer.



IQSH

**Institut für Qualitätsentwicklung
an Schulen Schleswig-Holstein**

Schreberweg 5

24119 Kronshagen

Tel.: 0431 5403-0

Fax: 0431 988-6230-200

www.twitter.com/_IQSH

info@iqsh.landsh.de

www.iqsh.schleswig-holstein.de